

# **РАХУНКОВА ПАЛАТА**

**ЗАТВЕРДЖЕНО**  
рішення Рахункової палати  
від 21.12.2021 № 34-4

## **ЗВІТ**

**про результати аудиту ефективності використання коштів  
державного бюджету, виділених на забезпечення формування та  
реалізацію державної політики у сферах популяризації України у  
світі, державного іномовлення, інформаційного суверенітету  
України та інформаційної безпеки**

Київ 2021

## ЗМІСТ

|                                                                                                                                                                                                                                                                 |           |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|
| <b>СПИСОК СКОРОЧЕНЬ .....</b>                                                                                                                                                                                                                                   | <b>3</b>  |
| <b>ПРЕАМБУЛА .....</b>                                                                                                                                                                                                                                          | <b>5</b>  |
| <b>ВСТУП.....</b>                                                                                                                                                                                                                                               | <b>6</b>  |
| <b>1. НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФОРМУВАННЯ ТА РЕАЛІЗАЦІЇ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ У СФЕРАХ ПОПУЛЯРИЗАЦІЇ УКРАЇНИ У СВІТІ, ДЕРЖАВНОГО ІНОМОВЛЕННЯ, ІНФОРМАЦІЙНОГО СУВЕРЕНІТЕТУ УКРАЇНИ ТА ІНФОРМАЦІЙНОЇ БЕЗПЕКИ.....</b>                                         | <b>6</b>  |
| <b>2. АУДИТ ПЛАНУВАННЯ ВИДАТКІВ ДЕРЖАВНОГО БЮДЖЕТУ, ЗАТВЕРДЖЕННЯ ТА ВИКОНАННЯ ПАСПОРТІВ БЮДЖЕТНИХ ПРОГРАМ ЗА КПКВК 3801020 ТА КПКВК 3801030 .....</b>                                                                                                           | <b>12</b> |
| <i>2.1. Оцінка стану планування видатків державного бюджету, затвердження та виконання паспорта бюджетної програми за КПКВК 3801020.....</i>                                                                                                                    | <i>12</i> |
| <i>2.2. Оцінка стану планування видатків державного бюджету, затвердження та виконання паспорта бюджетної програми за КПКВК 3801030.....</i>                                                                                                                    | <i>19</i> |
| <b>3. АУДИТ ВИКОРИСТАННЯ КОШТІВ ДЕРЖАВНОГО БЮДЖЕТУ, ВИДІЛЕНИХ НА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФОРМУВАННЯ ТА РЕАЛІЗАЦІЮ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ У СФЕРАХ ПОПУЛЯРИЗАЦІЇ УКРАЇНИ У СВІТІ, ДЕРЖАВНОГО ІНОМОВЛЕННЯ, ІНФОРМАЦІЙНОГО СУВЕРЕНІТЕТУ УКРАЇНИ ТА ІНФОРМАЦІЙНОЇ БЕЗПЕКИ.....</b> | <b>26</b> |
| <b>4. ОЦІНКА ЕФЕКТИВНОСТІ СИСТЕМИ ВНУТРІШНЬОГО КОНТРОЛЮ .....</b>                                                                                                                                                                                               | <b>36</b> |
| <b>ВИСНОВКИ .....</b>                                                                                                                                                                                                                                           | <b>40</b> |
| <b>ПРОПОЗИЦІЇ.....</b>                                                                                                                                                                                                                                          | <b>43</b> |

## СПИСОК СКОРОЧЕНЬ

|                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
|-------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| АТЛАНТ-СВ         | ТОВ «Телевізійна компанія «АТЛАНТ-СВ»                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| Закон № 856       | Закон України від 08.12.2015 № 856 «Про систему іномовлення України»                                                                                                                                                                                                                                                            |
| Інструкція № 1644 | Інструкція з організації внутрішнього контролю в Міністерстві інформаційної політики України, затверджена наказом Міністерства інформаційної політики України від 03.04.2020 № 1644                                                                                                                                             |
| Інструкція № 687  | Інструкція з підготовки бюджетних запитів, затверджена наказом Мінфіну від 06.06.2012 № 687                                                                                                                                                                                                                                     |
| КПКВК 3801020     | бюджетна програма «Виробництво та трансляція телерадіопрограм для державних потреб, збирання, обробка та розповсюдження офіційної інформаційної продукції, фінансова підтримка системи державного іномовлення України» у 2018–2020 роках та «Збирання, обробка та розповсюдження офіційної інформаційної продукції» у 2021 році |
| КПКВК 3801030     | бюджетна програма «Здійснення заходів у сфері захисту національного інформаційного простору»                                                                                                                                                                                                                                    |
| Мінфін            | Міністерство фінансів України                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| МІП               | Міністерство інформаційної політики України                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| МКІП              | Міністерство культури та інформаційної політики України                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| МКМС              | Міністерство культури, молоді та спорту                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| ДП «МПІУ»         | Державне підприємство «Мультимедійна платформа іномовлення України»                                                                                                                                                                                                                                                             |
| Наказ № 1644      | наказ Міністерства інформаційної політики України від 03.04.2020 № 1644 «Про затвердження Інструкції з організації внутрішнього контролю в Міністерстві інформаційної політики України»                                                                                                                                         |
| Положення № 2     | Положення про Міністерство інформаційної політики України, затверджене постановою Кабінету Міністрів України від 14.01.2015 № 2                                                                                                                                                                                                 |
| Положення № 885   | Положення про Міністерство культури та інформаційної політики України, затверджене постановою Кабінету Міністрів України від 16.10.2019 № 885                                                                                                                                                                                   |
| Порядок № 1001    | Порядок здійснення внутрішнього аудиту та утворення підрозділів внутрішнього аудиту, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 28.09.2011 № 1001                                                                                                                                                                   |

|                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
|------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Порядок № 1074   | Порядок здійснення заходів, пов'язаних з утворенням, реорганізацією або ліквідацією міністерств, інших центральних органів виконавчої влади, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 20.10.2011 № 1074                                                                                                                              |
| Порядок № 772    | Порядок використання коштів, передбачених у державному бюджеті для здійснення заходів у сфері захисту національного інформаційного простору, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 28.09.2015 № 772                                                                                                                               |
| Порядок № 915    | Порядок використання коштів, передбачених у державному бюджеті для виробництва та трансляції телерадіопрограм для державних потреб, збирання, оброблення та розповсюдження офіційної інформаційної продукції, фінансової підтримки системи державного іномовлення України, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 28.10.2015 № 915 |
| Постанова № 1001 | постанова Кабінету Міністрів України від 28.09.2011 № 1001 «Деякі питання здійснення внутрішнього аудиту та утворення підрозділів внутрішнього аудиту»                                                                                                                                                                                             |
| Постанова № 1062 | Основні засади здійснення внутрішнього контролю розпорядниками бюджетних коштів, затверджені постановою Кабінету Міністрів України від 12.12.2018 № 1062                                                                                                                                                                                           |
| Правила № 1098   | Правила складання паспортів бюджетних програм та звітів про їх виконання, затверджені наказом Міністерства фінансів України від 29.12.2002 № 1098                                                                                                                                                                                                  |
| Укрінформ        | Українське національне інформаційне агентство «Укрінформ»                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| ЦЗПУ             | Державне підприємство «Центр захисту інформаційного простору України»                                                                                                                                                                                                                                                                              |

## ПРЕАМБУЛА

**Підстава для проведення аудиту:** стаття 98 Конституції України, статті 4, 7 Закону України «Про Рахункову палату», План роботи Рахункової палати на 2021 рік, доручення члена Рахункової палати для виконання повноважень члена Рахункової палати та забезпечення здійснення заходу державного зовнішнього фінансового контролю (аудиту) від 04.11.2021 № 08-568.

**Мета аудиту:** встановлення фактичного стану справ та надання оцінки своєчасності і повноти бюджетних надходжень, продуктивності, результативності, економності, законності використання бюджетних коштів, виділених МКІП на забезпечення формування та реалізацію державної політики у сферах популяризації України у світі, державного іномовлення, інформаційного суверенітету України та інформаційної безпеки, а також стану внутрішнього контролю головного розпорядника бюджетних коштів.

**Предмет аудиту:** кошти державного бюджету, виділені у 2018–2020 роках та першому півріччі 2021 року за КПКВК 3801020 і КПКВК 3801030, головним розпорядником яких з 18.04.2020 є МКІП.

Управлінські рішення, нормативно-правові, організаційно-розпорядчі акти та документи, що регламентують порядок виділення коштів державного бюджету та їх використання, фінансова та бюджетна звітність про використання коштів державного бюджету, статистичні звіти, первинні та інші документи і дані, що стосуються видатків і використання коштів державного бюджету за цими бюджетними програмами.

Стан внутрішнього контролю головного розпорядника бюджетних коштів.

**Об’єкт аудиту:** МКІП.

**Початкові обмеження щодо проведення аудиту:**

*часові:* 2018–2020 роки та перше півріччя 2021 року;

*географічні:* м. Київ.

**Критерії оцінки використання коштів:**

**продуктивність** – встановлення співвідношення між результатами діяльності головного розпорядника бюджетних коштів і одержувачів бюджетних коштів та обсягом використаних для досягнення запланованих результатів коштів державного бюджету;

**результативність** – встановлення ступеня відповідності фактичних результатів діяльності головного розпорядника бюджетних коштів і одержувачів бюджетних коштів запланованим результатам бюджетних програм, стану досягнення запланованих результативних показників;

**економність** – стан досягнення об’єктами аудиту запланованих результатів за рахунок використання мінімального обсягу бюджетних коштів або досягнення максимального результату при використанні визначеного державним бюджетом обсягу коштів за КПКВК 3801020 та КПКВК 3801030;

**законність** – відповідність управлінських рішень об'єкта аудиту щодо спрямування та використання коштів державного бюджету положенням чинного законодавства;

**оцінка стану внутрішнього контролю** – дієвість системи внутрішнього контролю головного розпорядника та спроможність забезпечити дотримання законності та ефективності використання бюджетних коштів, досягнення визначених результативних показників бюджетних програм за КПКВК 3801020 та КПКВК 3801030.

**Методи проведення аудиту:** аналіз нормативно-правових, організаційно-розпорядчих актів і документів, пов'язаних з предметом аудиту; показників паспортів бюджетних програм за КПКВК 3801020 та КПКВК 3801030 за 2018–2021 роки та звітів про їх виконання за 2018–2020 роки; перевірка руху коштів Державного бюджету України; аналіз матеріалів попередніх перевірок об'єкта аудиту контролюючими органами та стану внутрішнього контролю головного розпорядника бюджетних коштів; опрацювання матеріалів засобів масової інформації та спеціальних видань; опитування посадових осіб об'єктів аудиту.

## **ВСТУП**

Зовнішня військова агресія Російської Федерації проти України триває з 2014 року, але інформаційну війну проти нашої держави розпочато з 1991 року, коли зафіксовано перші інформаційні впливи та операції. На теперішній час проблема інформаційної складової як елементу війни полягає в тому, що її не можна юридично оцінити. Сьогодні в Україні є вже 17 вироків щодо саме російської інформаційної агресії, а не за терористичні дії чи інші злочини, але судді, констатує факт інформаційного впливу з боку росіян, не можуть дати йому юридичну оцінку, тому що як у міжнародному, так і в національному праві інформаційна зброя та її застосування, на жаль, не є елементом злочину. При цьому всі розуміють, що сучасна війна триває на суші, у повітрі, на морі та в інформаційному просторі.

З огляду на зазначене для ефективної протидії інформаційній війні наша держава має вживати певних заходів, зокрема поширювати у світі, у тому числі на підконтрольних Російській Федерації територіях, об'єктивну інформацію про Україну, її здобутки, що сприятиме формуванню позитивного іміджу України. Велика роль у вирішенні цього завдання належить телерадіомовленню та іншим засобам масової інформації.

Отже, обрана тема контрольного заходу є вкрай актуальною та важливою з точки зору інформаційної безпеки, достатності коштів, що виділяються на це.

## **1. НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФОРМУВАННЯ ТА РЕАЛІЗАЦІЇ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ У СФЕРАХ ПОПУЛЯРИЗАЦІЇ УКРАЇНИ У СВІТІ, ДЕРЖАВНОГО ІНОМОВЛЕННЯ, ІНФОРМАЦІЙНОГО СУВЕРЕНІТЕТУ УКРАЇНИ ТА ІНФОРМАЦІЙНОЇ БЕЗПЕКИ**

Статтею 17 Конституції України встановлено: захист суверенітету і територіальної цілісності України, забезпечення її економічної та

інформаційної безпеки є найважливішими функціями держави, справою всього Українського народу.

Постановою Кабінету Міністрів України від 14.01.2015 № 2 затверджено Положення № 2, в якому визначено, що МІП – головний органи у системі центральних органів виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сферах інформаційного суверенітету України, державного іномовлення та інформаційної безпеки (пункт 1).

Згідно з пунктом 3 Положення № 2 основними завданнями МІП є:

- забезпечення формування та реалізація державної політики у сферах інформаційного суверенітету України та інформаційної безпеки, зокрема з питань поширення суспільно важливої інформації в Україні та за її межами;
- забезпечення формування та реалізація державної політики у сфері державного іномовлення;
- забезпечення розбудови в Україні системи державних стратегічних комунікацій;
- забезпечення здійснення реформ засобів масової інформації щодо поширення суспільно важливої інформації.

Запуск іномовлення у 2015 році – одна із цілей Програми діяльності Кабінету Міністрів України, затвердженої постановою Верховної Ради України від 11.12.2014 № 26.

Законом № 856 визначено правове підґрунтя організації державного іномовлення України, його завдання і функції, засади діяльності суб'єктів державного іномовлення з метою захисту національних інтересів України за кордоном, формування та підтримання позитивного іміджу України у світі шляхом оперативного, об'єктивного інформування про події в Україні, офіційну внутрішню і зовнішню політику та позицію держави, діяльність органів державної влади та органів місцевого самоврядування.

Відповідно до статті 2 Закону № 856 «систему державного іномовлення України складають ДП «МІПУ» та Укрінформ».

Утворення ДП «МІПУ» згідно з частиною третьою статті 2 Закону № 856 здійснюється за рішенням центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері забезпечення інформаційного суверенітету України, відповідно до законодавства з урахуванням особливостей, визначених цим Законом.

Частиною четвертою статті 2 Закону № 856 встановлено, що ДП «МІПУ» підпорядковується центральному органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері забезпечення інформаційного суверенітету України.

Згідно з частиною другою статті 7 Закону № 856 редакційна політика ДП «МІПУ» визначається необхідністю інформування іноземної аудиторії, в тому числі українців за кордоном, а також аудиторії, що перебуває на тимчасово окупованих територіях України, територіях, на яких запроваджено надзвичайний, воєнний стан, а також у районах проведення антитерористичних операцій та у районах здійснення заходів із забезпечення національної безпеки і

оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації у Донецькій та Луганській областях.

У редакції частини третьої статті 7 Закону № 856, яка діяла до 11.06.2020, було визначено, що програми ДП «МПУ» виробляються англійською мовою, а також іншими мовами залежно від доцільності та нагальності використання тієї чи іншої мови для досягнення мети діяльності ДП «МПУ». У загальному обсязі мовлення ДП «МПУ» не менше 50 відс. мають становити програми, вироблені англійською мовою. ДП «МПУ» провадить свою діяльність шляхом створення та поширення інформаційного продукту каналами супутникового, електронного мовлення, у мережі Інтернет. Ефірне наземне аналогове і цифрове мовлення та мовлення в кабельних мережах здійснюються виключно за межами України, крім випадків, зазначених у частині другій цієї статті.

У пояснювальній записці до проекту Закону України від 13.07.2015 № 2334а «Про Систему іномовлення України» вказано:

«За браком інформації, пересічні громадяни інших держав майже нічого не знають про Україну, а головне про події, що відбуваються на її території внаслідок зовнішньої військової агресії. Водночас, проти України активно застосовується потужний медіа ресурс, інформаційний вплив якого спрямований на викривлення реального стану речей.

Таким чином, першочергового значення набуває створення та забезпечення діяльності системи телерадіомовлення, що поширюватиме об'єктивну інформацію про Україну, сприятиме формуванню її позитивного іміджу, а також відкриє можливості до інтернаціонального діалогу та культурного обміну.

Іноземне мовлення – це форма мовлення, скерована насамперед на інформування громадян інших країн про події в Україні, що здійснюється через трансляції інформаційних повідомлень, новин, різноманітних передач тощо.

Метою проекту Закону є забезпечення доступу іноземної аудиторії, в тому числі української діаспори, України, що перебувають за кордоном, до об'єктивної, актуальної та повної інформації про події в Україні».

Запуск Мультимедійної платформи іномовлення України відбувся 01.10.2015. Мультимедійну платформу іномовлення України створено на базі державних телерадіокомпаній «Всесвітня служба «Українське телебачення і радіомовлення», державного інформагентства «Укрінформ» із залученням технічної бази ТОВ «Банківське телебачення».

У межах Мультимедійної платформи іномовлення України замість супутникового телеканалу «УТР» в ефірі розпочав мовлення телеканал UATV.

Однак Законом України від 19.05.2020 № 612 «Про внесення змін до Закону України «Про систему іномовлення України» щодо програмної політики та території розповсюдження» внесено зміни до частини третьої статті 7 Закону № 856 та виключено норму, якою передбачалось, що в обсязі мовлення ДП «МПУ» не менше 50 відс. мають становити програми, вироблені англійською мовою.

Крім того, внесено зміни до частини четвертої статті 7 Закону № 856 та викладено її в такій редакції: «Ефірне наземне аналогове і цифрове мовлення та



мовлення в кабельних мережах здійснюються виключно за межами України, крім випадків мовлення на тимчасово окупованих територіях Донецької та Луганської областей, Автономної Республіки Крим та міста Севастополя, мовлення у районах України, що межують з тимчасово окупованими територіями Донецької та Луганської областей, Автономної Республіки Крим та міста Севастополя, а також мовлення у прикордонних районах України, що межують з територією держави-агресора чи територіями інших держав, з яких поширюються програми держави-агресора шляхом наземного ефірного та/або цифрового мовлення».

У пояснювальній записці до проекту Закону України від 03.12.2019 № 2521 «Про внесення змін до Закону України «Про систему іномовлення України» (щодо програмної політики та території розповсюдження)» зазначено: «Зважаючи на те, що тимчасово окуповані території та прикордонні території України зазнають потужного інформаційного впливу з боку держави-агресора з використанням технологій ефірного аналогового і цифрового мовлення в стандарті DVB-T2, забезпечення українській аудиторії додаткових можливостей для отримання актуальної інформації про суспільно значущі події в Україні та світі, про позицію держави та її органів, набуває особливої ваги.

Положення законопроекту усувають фактори, які негативно впливають на розвиток іномовлення в Україні, створюються умови для покращення ситуації в частині інформування української аудиторії, що перебуває на тимчасово окупованих територіях України, у районах, що межують з тимчасово окупованою територією, у прикордонних районах, що межують з територією держави-агресора, а також у прикордонних районах, що межують з територіями інших країн, про суспільно значущі події в Україні, офіційну внутрішню і зовнішню політику та позицію держави, діяльність органів державної влади та органів місцевого самоврядування тощо».

Аудит засвідчив, що Національною радою України з питань телебачення та радіомовлення надано ДП «МПУ» дві ліцензії: НР № 00977-м (строк дії з 21.10.2016 по 21.10.2026), логотип «ДОМ», формат «розважально-інформаційний, фільмопоказ» та НР № 01617-м (строк дії з 10.03.2020 по 10.03.2030), логотип «UA», формат «розважально-інформаційний, фільмопоказ».

Національною радою України з питань телебачення та радіомовлення рішеннями від 17.09.2020 № 1079 та від 01.10.2020 № 1138 надано дозволи ДП «МПУ» (логотипи «ДОМ» та «UA» відповідно) на тимчасове мовлення на територіях з особливим режимом мовлення.

Під час аудиту встановлено, що UATV з 13.01.2020 припинив мовлення англійською мовою та розпочав мовлення російською.

Крім того, ДП «МПУ» з 01.03.2020 розпочато мовлення російськомовного каналу «ДОМ», спрямованого на аудиторію українців, які живуть в умовах збройного конфлікту та окупації на території Донецької, Луганської областей та АР Крим.

Постановою Кабінету Міністрів України від 23.03.2020 № 238 «Деякі питання оптимізації діяльності центральних органів виконавчої влади» (набрала чинності з 26.03.2020) МКМС перейменовано на МКІП.

*Довідково.* Згідно з постановою Кабінету Міністрів України від 02.09.2019 № 829 «Деякі питання оптимізації системи центральних органів виконавчої влади» МКМС утворено шляхом реорганізації та перетворення МПП. Пунктом 6 цієї постанови визначено, що МКМС є правонаступником майна, прав та обов'язків МПП.

Відповідно до пункту 15 Порядку № 1074 у разі припинення органу виконавчої влади Кабінет Міністрів України утворює відповідну комісію, затверджує її голову та визначає строк проведення реорганізації або ліквідації. Головою комісії з реорганізації органу виконавчої влади затверджується керівник або заступник керівника утвореного органу виконавчої влади або органу виконавчої влади, до якого перейшли права та обов'язки органу виконавчої влади, що реорганізується.

Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 06.09.2019 № 738-р утворено комісію з проведення реорганізації МПП та визначено Міністра культури, молоді та спорту В. Бородянського головою цієї комісії.

Слід зазначити, що в розпорядженні Кабінету Міністрів України від 06.09.2019 № 738-р не вказано строку проведення реорганізації, передбаченого пунктом 15 Порядку № 1074.

Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 27.05.2020 № 585-р внесено зміну до розпорядження Кабінету Міністрів України від 06.09.2019 № 738-р та призначено головою комісії з проведення реорганізації МПП державного секретаря МКІП А. Біденка.

Після звільнення А. Біденка з посади державного секретаря МКІП<sup>1</sup> Кабінетом Міністрів України не призначено нового голову комісії з проведення реорганізації МПП.

**На час аудиту МПП перебувало в стані реорганізації більш як два роки.**

Відповідно до пункту 4 глави 3 розділу 15 Правил організації діловодства та архівного зберігання документів у державних органах, органах місцевого самоврядування, на підприємствах, в установах і організаціях, затверджених наказом Мін'юсту від 18.06.2015 № 1000/5, у разі припинення установи шляхом злиття, приєднання, поділу, перетворення з передачею її функцій іншій установі остання приймає за актом документи, не завершені в діловодстві установи, що реорганізується, та її архів. Передавання справ від однієї установи до іншої оформлюється актом приймання-передавання, що складається у двох примірниках.

**Встановлено, що на момент аудиту документи, справи та архіви від МПП до МКІП не передавались.**

Після початку процедури реорганізації МПП розпорядженням Кабінету Міністрів України від 24.01.2020 № 53-р ДП «МППУ», ЦЗППУ та Укрінформ передано із сфери управління МПП до сфери управління МКМС. Постановою Кабінету Міністрів України від 23.03.2020 № 238 МКМС перейменовано на МКІП.

Абзацом другим пункту 1 Положення № 885 (у редакції, що діяла до 06.05.2020) МКІП визначено головним органом у системі центральних органів

---

<sup>1</sup> Розпорядження Кабінету Міністрів України від 15.07.2020 № 865-р «Про звільнення Біденка А. І. з посади державного секретаря Міністерства культури та інформаційної політики України».

виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сферах державного іномовлення, інформаційного суверенітету України та інформаційної безпеки.

Постановою Кабінету Міністрів України від 06.05.2020 № 371 «Про внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України» внесено зміни до Положення № 885 та визначено МКІП головним органом у системі центральних органів виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері державного іномовлення, інформаційного суверенітету України (у частині повноважень з управління цілісним майновим комплексом Укрінформ) та інформаційної безпеки.

Цією постановою також внесено зміни до абзацу другого частини першої Положення про Міністерство з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 08.06.2016 № 376, та встановлено, що Міністерство з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України є головним органом у системі інформаційного суверенітету України (крім здійснення повноважень з управління цілісним майновим комплексом Укрінформ).

Таким чином, Кабінет Міністрів України постановою від 06.05.2020 № 371 розділив повноваження із забезпечення формування та реалізації державної політики у сфері інформаційного суверенітету України між Міністерством з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України та МКІП.

Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 20.01.2021 № 40-р передано цілісний майновий комплекс ДП «МПУ» із сфери управління МКІП до сфери управління Міністерства з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України.

**Аудит засвідчив, що більш як два роки (з вересня 2019 року) продовжується реорганізація МІП, а з липня 2020 року, після звільнення голови комісії з реорганізації МІП з посади державного секретаря МКІП, її діяльність фактично призупинено. Як наслідок, на час аудиту документи, справи та архіви від МІП до МКІП не передано.**

**Встановлено, що з січня 2020 року ДП «МПУ» припинило ефірне мовлення каналу UATV англійською мовою та з березня 2020 року розпочало мовлення російськомовного каналу «ДОМ», спрямованого на аудиторію українців, які живуть в умовах збройного конфлікту та окупації на території Донецької, Луганської областей та АР Крим.**

**Таким чином, з 2020 року ДП «МПУ» та МКІП як уповноважений орган, відповідальний за погодження програмної політики ДП «МПУ», не забезпечено повного виконання завдань, покладених на ДП «МПУ», щодо задоволення інформаційних потреб іноземної аудиторії.**

**Після передачі ДП «МПУ» до сфери управління Міністерства з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України у сфері управління МКІП для забезпечення ведення інформаційної політики щодо інформування іноземної аудиторії залишився тільки Укрінформ.**

## 2. АУДИТ ПЛАНУВАННЯ ВИДАТКІВ ДЕРЖАВНОГО БЮДЖЕТУ, ЗАТВЕРДЖЕННЯ ТА ВИКОНАННЯ ПАСПОРТІВ БЮДЖЕТНИХ ПРОГРАМ ЗА КПКВК 3801020 ТА КПКВК 3801030

### 2.1. Оцінка стану планування видатків державного бюджету, затвердження та виконання паспорта бюджетної програми за КПКВК 3801020

У 2018–2020 роках та протягом I півріччя 2021 року за рахунок коштів державного бюджету, що виділялися за КПКВК 3801020, здійснювалися видатки на забезпечення діяльності **Укрінформу** і ДП «МПУ» (2018–2020 роки).

**Укрінформу** відповідно до Указу Президента України від 14.11.2000 № 1230 «Про надання Державному інформаційному агентству України (ДІНАУ) статусу національного» надано статус національного Державного інформаційного агентства України<sup>2</sup>. **Укрінформ** здійснює **збирання, оброблення та розповсюдження офіційної інформації** (документів, повідомлень Верховної Ради України, Секретаріату Президента України, Кабінету Міністрів України та інших органів державної влади), у тому числі фото- та аудіовізуальної інформації, а також офіційної інформації про події міжнародного характеру.

ДП «МПУ» утворено відповідно до наказу МПІ від 22.01.2016 № 5 на базі державної телерадіокомпанії «Всесвітня служба «Українське телебачення і радіомовлення»<sup>3</sup>. Підприємство є **суб'єктом державного іномовлення України**, провадить інформаційну, творчо-виробничу, господарсько-фінансову діяльність тощо, утворено з метою захисту національних інтересів України за кордоном, **формування та підтримання позитивного іміджу України у світі** шляхом оперативного, об'єктивного інформування про події в Україні, офіційну внутрішню і зовнішню політику та позицію держави, діяльність органів державної влади та органів місцевого самоврядування.

Джерела фінансування системи державного іномовлення визначено статтею 10 Закону № 856, згідно з якою держава забезпечує належне фінансування системи державного іномовлення, яке передбачається окремим рядком у Державному бюджеті України та становить не менш як 0,06 відс. видатків загального фонду Державного бюджету України за попередній рік.

Пунктом 26 розділу VI Прикінцеві та перехідні положення» Бюджетного кодексу України встановлено, що норми і положення, зокрема, статті 10 Закону № 856 застосовуються у порядку та розмірах, встановлених Кабінетом Міністрів України, виходячи з наявних фінансових ресурсів державного і місцевого бюджетів.

Інформацію про обсяг коштів (за розрахунками), який повинен передбачатися в державному бюджеті для забезпечення фінансування системи державного іномовлення відповідно до Закону № 856, наведено в таблиці 1.

<sup>2</sup> Статут затверджено наказом МКІП від 02.06.2020 № 1876.

<sup>3</sup> Статут затверджено наказом МКІП від 13.11.2020 № 2299.

**Інформація про обсяг коштів (за розрахунками), який повинен передбачатися в державному бюджеті для забезпечення фінансування системи державного іномовлення відповідно до Закону № 856**

млн грн

| Затверджено державним бюджетом<br>(загальний фонд) |             |                    | 0,06 відс.<br>(від<br>2-ї<br>колонки) | Передбачено на фінансування<br>системи державного<br>іномовлення у: |          | Відхилення<br>(6 колонка-<br>2-ї колонки) |
|----------------------------------------------------|-------------|--------------------|---------------------------------------|---------------------------------------------------------------------|----------|-------------------------------------------|
| рік                                                | план        | план із<br>змiнами |                                       |                                                                     |          |                                           |
| 1                                                  | 2           | 3                  | 4                                     | 5                                                                   | 6        | 7                                         |
| 2017 рік                                           | 739 707,3   | 767 983,6          | 443,8                                 | 2018 році                                                           | 483,2 *  | 39,4                                      |
| 2018 рік                                           | 908 466,5   | 906 034,2          | 545,1                                 | 2019 році                                                           | 424,7 *  | -120,4                                    |
| 2019 рік                                           | 1 005 767,5 | 983 773,3          | 603,5                                 | 2020 році                                                           | 437,7 *  | -165,8                                    |
| 2020 рік                                           | 1 052 678,8 | 1 138 417,4        | 631,6                                 | 2021 році                                                           | 257,8 *  | -75,4                                     |
|                                                    |             |                    |                                       |                                                                     | 298,4 ** |                                           |

\* За КПКВК 3801020.

\*\* За КПКВК 3901080 за напрямом «Забезпечення захисту національних інтересів за кордоном, формування та підтримання позитивного іміджу України у світі шляхом оперативного, об'єктивного інформування про події в Україні, офіційну внутрішню і зовнішню політику та позицію держави, діяльність органів державної влади та органів місцевого самоврядування, у тому числі на виробництво телерадіопрограм для державних потреб, оплату послуг з трансляції таких телерадіопрограм, пов'язаних з виконанням статутних завдань державного підприємства «Мультимедійна платформа іномовлення України»».

Аналіз даних таблиці 1 показав, що тільки в Державному бюджеті України на 2018 році за КПКВК 3801020 передбачено фінансування системи державного іномовлення в розмірах, встановлених статтею 10 Закону № 856. У 2019–2021 роках розмір фінансування значно менший, ніж це передбачено Законом № 856: у 2019 році – 424,7 млн грн (77,9 відс. визначеного Законом № 856 обсягу), 2020 році – 437,7 млн грн (72,5 відс.), 2021 році – 556,2 млн грн, (88,1 відсотка).

На 2018–2021 роки планову потребу в коштах державного бюджету за вказаною бюджетною програмою обумовлено загалом у сумі **1 601 788,2 тис. грн**, з яких видатки на забезпечення діяльності Укрінформу – 740 854,7 тис. грн, ДП «МПУ» – 860 933,5 тис. гривень.

У структурі планових видатків **Укрінформу** поточні видатки становили **652 446,3 тис. грн** (88,1 відс. загального обсягу). Потреба в коштах державного бюджету на капітальні видатки визначалась в сумі **88 408,4 тис. грн** (11,9 відс.), які передбачалося спрямувати на розширення мережі кореспондентських пунктів за кордоном (до 11 порівняно із 7, що працюють на сьогодні), здійснення капітального ремонту адміністративної будівлі агентства, створення комплексної системи інформаційної обробки новин тощо. У загальному обсязі видатків на утримання кореспондентських пунктів за кордоном передбачалося спрямувати **86 810,9 тис. грн** (11,7 відс. загального обсягу потреби).

У структурі планових видатків ДП «МПУ» поточні видатки становили **735 875,5 тис. грн** (85,5 відс. загального обсягу). Потреба в коштах державного бюджету на капітальні видатки визначалась підприємством лише під час планування видатків на 2018 рік у сумі **125 058,0 тис. гривень**. При цьому показники потреби у здійсненні капітальних видатків (придбання обладнання і предметів довгострокового користування) деталізованими економічними розрахунками та обґрунтуваннями не підтверджено.

Зазначене суперечить вимогам пункту 1.5 Інструкції № 687, які зобов'язують головного розпорядника подавати разом із бюджетним запитом необхідну для здійснення Мінфіном аналізу бюджетного запиту детальну інформацію за встановленими формами, а також підтвердні документи та матеріали, включаючи детальні розрахунки. Як наслідок – **ризик нерезультативного та з порушенням законодавства використання ДП «МППУ» коштів державного бюджету, виділених на забезпечення статутної діяльності підприємства.**

*Довідково. У Державному бюджеті України на 2021 рік назву вказаної бюджетної програми змінено на «Збирання, обробка та розповсюдження офіційної інформаційної продукції». Фінансування діяльності ДП «МППУ» за рахунок цієї бюджетної програми не здійснювалося.*

Законами про Державний бюджет України на 2018–2021 роки бюджетні призначення за КПКВК 3801020 затверджено початково загалом у сумі **1 603 467,8 тис. грн**, що **перевищило визначену Укрінформом і ДП «МППУ» (у 2018–2020 роках) потребу в коштах на 1 679,6 тис. грн (0,1 відсотка)**. При цьому, незважаючи на визначену Укрінформом і ДП «МППУ» потребу в коштах на капітальні видатки в сумі 213 466,4 тис. грн, бюджетні призначення на вказані цілі затверджено лише у **2018 році в сумі 146 644,3 тис. грн**, а кошти на здійснення решти таких видатків виділялися вже під час виконання Укрінформом і ДП «МППУ» планів використання коштів шляхом численних перерозподілів початково затверджених асигнувань. У результаті **не забезпечено дотримання принципів обґрунтованості, ефективності та результативності**, визначених статтею 7 Бюджетного кодексу України.

Так, за рахунок перерозподілу асигнувань на поточні видатки ДП «МППУ» у 2018–2019 роках спрямувало на збільшення призначень на капітальні видатки **115 010,8 тис. грн**, що з урахуванням початково виділених у 2018 році на капітальні видатки 125 058,0 тис. грн **перевищило визначену підприємством потребу в коштах державного бюджету в 1,9 раза**.

У липні 2019 року за рахунок скорочення початкових призначень на оплату праці працівників ДП «МППУ» з нарахуваннями, придбання предметів, матеріалів, обладнання та інвентарю, оплату послуг (крім комунальних), відрядження та оплату комунальних послуг і енергоносіїв виділено кошти на капітальні видатки з реконструкції пам'яток культури, історії та архітектури у сумі **111 800,0 тис. грн**, потреби у здійсненні яких на етапі планування видатків **підприємство не обґрунтовувало**<sup>4</sup>. У листопаді 2019 року призначення на проведення робіт з реконструкції скорочено<sup>5</sup> на 68 825,2 тис. грн (61,6 відс.), при цьому збільшено призначення на інші поточні видатки на суму **75 025,2 тис. грн**, **потребу у здійсненні яких ДП «МППУ» також не обґрунтовувало** та які вже через 10 днів скорочено в повному обсязі у зв'язку із зменшенням обсягу затверджених на 2019 рік бюджетних призначень

<sup>4</sup> Підстава для здійснення перерозподілу видатків – розпорядження Кабінету Міністрів України від 10.07.2019 № 498-р «Про перерозподіл деяких видатків державного бюджету, передбачених Міністерству інформаційної політики України на 2019 рік».

<sup>5</sup> Згідно з довідкою від 29.11.2019 № 1.

відповідно до Закону України від 31.10.2019 № 265 «Про внесення змін до Закону України «Про Державний бюджет України на 2019 рік».

Слід зазначити, що у 2018–2020 роках **власних будинків та споруд на балансі ДП «МПУ» не обліковувалося**, а для провадження своєї статутної діяльності підприємство використовувало низку нежитлових будівель у м. Києві на правах суборенди. Водночас ще у 2018 році підприємство замовило у ТОВ «АІММ-Груп» виконання робіт з розроблення науково-проектної та кошторисної документації для проведення реставрації та пристосування частини приміщень пам'ятки містобудування і архітектури національного значення (охоронний № 867/16) за адресою: м. Київ, вул. Московська, 8, корпус 1, літера Д. Договірна вартість робіт становила **1 400,0 тис. гривень**.

Незважаючи на те, що згідно із затвердженим сторонами календарним планом весь комплекс робіт із розроблення науково-проектної та кошторисної документації мав бути завершений до 20.12.2018, у зв'язку із закінченням бюджетного періоду **сторони припинили договірні відносини** та дійшли згоди продовжити виконання робіт за умови виділення необхідних бюджетних призначень та в межах фактичних надходжень бюджетних коштів у 2019 році. Оплату вартості цих робіт у 2018 році ДП «МПУ» не здійснювало.

У 2019 році розмір узгодженої ДП «МПУ» і ТОВ «АІММ-Груп» вартості робіт з розроблення науково-проектної та кошторисної документації зменшився вже до **840,0 тис. грн (в 1,7 раза)**. При цьому і у 2019 році розрахунків з виконавцем, а також **видатків на реставрацію пам'яток культури, історії та архітектури підприємство не здійснювало**, як і видатків на проведення капітальних або поточних ремонтів орендованих приміщень.

Отже, **включені до плану використання бюджетних коштів ДП «МПУ» на 2019 рік показники видатків (111 800,0 тис. грн) на реставрацію пам'яток культури, історії та архітектури, а також укладення у 2018 році договору із стороннім суб'єктом на виконання робіт з розроблення науково-проектної та кошторисної документації для проведення реставрації (1 400,0 тис. грн) за відсутності затверджених планом призначень на вказані цілі є необґрунтованими**.

Включення до плану використання бюджетних коштів ДП «МПУ» на 2019 рік показників видатків за відсутності затверджених планом призначень свідчить про наявність **недоліків у здійсненні головним розпорядником та одержувачами бюджетних коштів управління коштами державного бюджету, а також про недостатню увагу, яка приділялася цьому питанню головним розпорядником бюджетних коштів (у 2018 і 2019 роках – МПІ, у 2020 році – МКМС, у 2021 році – МКІП)**. Певною мірою це обумовлювалося недостатньою увагою уповноважених органів як головних розпорядників коштів державного бюджету за вказаною бюджетною програмою до **стану виконання результативних показників, затверджених паспортами бюджетної програми на відповідні роки, що характеризують обсяги та структуру ресурсів, які забезпечують виконання бюджетної програми в частині відповідних напрямів діяльності, а також динаміку досягнення мети та виконання завдань бюджетної програми з метою послаблення негативних чи**

посилення позитивних тенденцій у відповідній сфері діяльності, користь для суспільства від реалізації бюджетної програми.

Згідно з паспортом бюджетної програми за КПКВК 3801020 на 2018 рік, затвердженим уповноваженим органом управління і погодженим Мінфіном, **мета бюджетної програми** – забезпечення входження України у світовий інформаційний простір, розповсюдження як в Україні, так і за кордоном об'єктивної інформації про процеси, що відбуваються в нашій державі та світі, розроблення програмної політики, що відповідає національним інтересам України і формуванню демократичного суспільства.

З 2019 року **ціль державної політики** в паспорті бюджетної програми змінюється: 2019 рік – формування та підтримання позитивного іміджу України у світі, захист національних інтересів за кордоном; 2020 рік – Україна рідше стикається з маніпулятивними та фейковими новинами, повідомленнями та матеріалами; 2021 рік – захист свободи слова та українського інформаційного простору, створення взаємоузгодженої державної системи інформаційної безпеки. Одночасно змін зазнала і визначена паспортами **мета бюджетної програми**: 2019 рік – об'єктивне інформування про події в Україні, офіційну внутрішню і зовнішню політику та позицію держави, діяльність органів державної влади та місцевого самоврядування; 2020 рік – обсяг маніпулятивного контенту та контенту країни-агресора знизилось вдвічі; 2021 рік – поширення інформації про діяльність державної влади з найважливіших політичних, соціальних та інших питань. При цьому **визначені паспортами завдання бюджетної програми упродовж 2019–2021 років залишалися без змін.**

*Довідково. Згідно з паспортами бюджетної програми на 2018–2021 роки її завдання – створення та розповсюдження інформаційної продукції, спрямованої на об'єктивне, повне, достовірне та оперативне інформування громадян про суспільно значущі події в Україні; інформаційну підтримку українців, що перебувають за межами України; забезпечення всебічного інформаційного супроводу процесу інтеграції України до Європейського Союзу та євроатлантичних структур колективної безпеки; забезпечення засобів масової інформації інформацією з найважливіших політичних, соціальних та інших питань.*

Паспорти бюджетної програми на 2018–2021 роки передбачали використання бюджетних коштів **за двома напрямками:**

- збирання, оброблення і поширення інформації про діяльність Президента України, Верховної Ради України, Кабінету Міністрів України та інших органів державної влади, забезпечення засобів масової інформації та передплатників інформацією з питань найважливіших політичних, соціальних та інших питань, створення та утримання кореспондентських пунктів у іноземних державах – **фінансування діяльності Укрінформу;**

- забезпечення захисту національних інтересів за кордоном, формування та підтримання позитивного іміджу України у світі шляхом оперативного об'єктивного інформування про події в Україні, офіційну внутрішню і зовнішню політику та позицію держави, діяльність органів державної влади та місцевого самоврядування, у тому числі на виробництво телерадіопрограм для державних потреб, оплату послуг з трансляції таких телерадіопрограм та здійснення інших заходів, пов'язаних з **виконанням статутних завдань ДП «МПУ».**



Незважаючи на те, що затверджені паспортами результативні показники, характеризували виконання бюджетної програми в частині видатків на фінансування діяльності ДП «МППУ» (кількість штатних одиниць працівників підприємства, обсяг виробництва телепрограм та їх супутникової трансляції для державних потреб, витрати на придбання для підприємства обладнання, предметів довгострокового користування та програмного забезпечення, середня вартість виробництва однієї години телепрограм та однієї години трансляції телепрограм, рівень впровадження придбаного обладнання в експлуатацію тощо), **звіти про виконання паспортів за 2018–2020 роки не містили жодних даних щодо виконання цих результативних показників та пояснень щодо таких фактів.**

Зазначене суперечить вимогам пункту 7 розділу III Правил складання паспортів бюджетних програм та звітів про їх виконання, затверджених наказом Мінфіну від 29.12.2002 № 1098 «Про паспорти бюджетних програм»<sup>6</sup>, та свідчить про **неналежне здійснення уповноваженими органами управління контролю за результативністю діяльності підвідомчих суб'єктів**, а також не проведення оцінки обсягів і структури ресурсів, які забезпечують виконання бюджетної програми в частині відповідного напрямку діяльності, динаміки досягнення мети та виконання завдань бюджетної програми у цьому напрямі.

Аудитом встановлено: відсутність передусім належного контролю **негативно вплинула на обґрунтованість планових обсягів видатків** на забезпечення діяльності Укрінформу і ДП «МППУ», що спричинило **неекономне і нерезультативне використання коштів державного бюджету** на заходи із здійснення цими суб'єктами статутної діяльності та забезпечення досягнення визначеної мети бюджетної програми за рахунок виділених фінансових ресурсів держави.

Призначення ДП «МППУ» на оплату комунальних послуг та енергоносіїв, затверджені планами використання коштів на відповідні роки, **за відсутності деталізованих економічних розрахунків та обґрунтувань** за кожним видом комунальних послуг і енергоносіїв, неодноразово скорочувалися протягом відповідних років шляхом перерозподілу асигнувань на інші напрями видатків.

Так, на 2018 рік планова потреба та затверджені підприємству початкові призначення на оплату комунальних послуг та енергоносіїв, не підтверджені деталізованими економічними розрахунками та обґрунтуваннями, становили **3 109,0 тис. грн** (електроенергія – 2 016,6 тис. грн, природний газ – 512,0 тис. грн, водопостачання та водовідведення – 168,0 тис. грн, теплопостачання – 412,4 тис. гривень).

Зазначене суперечить вимогам пункту 2.1 Інструкції № 687, згідно з якими головний розпорядник (МПП) зобов'язаний забезпечувати розподіл граничного обсягу за бюджетною програмою та здійснювати розрахунок обсягів видатків, **дотримуючись принципів, на яких ґрунтується бюджетна система** (ефективності та результативності, справедливості і неупередженості),

<sup>6</sup> Зі змінами, внесеними наказом Мінфіну від 21.12.2018 № 1083.

а також, зокрема, принципу обґрунтованості витрат «від першої гривні», який передбачає **детальні розрахунки в межах коду економічної класифікації видатків** з урахуванням кількісних та вартісних факторів, що впливають на обсяг видатків у плановому та наступних за плановим двох бюджетних періодах.

Необґрунтоване планування видатків та їх завищення у плані використання дало змогу протягом 2018 року **двічі скоротити призначення ДП «МПУ» на оплату комунальних послуг та енергоносіїв на загальну суму 1 633,1 тис. грн, тобто у 2,1 раза порівняно з початково затвердженим обсягом.** За 2018 рік видатки ДП «МПУ» на оплату комунальних послуг та енергоносіїв становили загалом **1 138,3 тис. грн, тобто лише 77,1 відс. призначень, затверджених планом використання коштів зі змінами.**

Таким чином, ДП «МПУ» у 2018 році **завищено планові призначення на оплату комунальних послуг та енергоносіїв у 2,1 раза (1 633,1 тис. гривень).**

У 2019 році за відсутності деталізованих економічних розрахунків та обґрунтувань призначення ДП «МПУ» на оплату комунальних послуг та енергоносіїв затверджено у сумі **4 146,2 тис. гривень.** У процесі виконання планів використання коштів початково затверджені призначення у 2019 році **двічі скорочено на 2 281,7 тис. грн, тобто в 1,8 раза, шляхом перерозподілу асигнувань між іншими напрямками.**

Таким чином, ДП «МПУ» у 2019 році **завищено планові призначення на оплату комунальних послуг та енергоносіїв у 2,2 раза (2 281,7 тис. гривень).**

Упродовж 2020 року початково затверджені планом використання коштів обсяги призначень на оплату комунальних послуг та енергоносіїв (4 446,2 тис. грн) не зменшувалися, при цьому за рік видатки ДП «МПУ» на оплату комунальних послуг та енергоносіїв становили загалом **1 806,3 тис. грн, тобто лише 40,6 відс. обсягів призначень на вказані цілі, затверджених планом використання коштів.**

Отже, у 2020 році **планові обсяги призначень ДП «МПУ» на оплату комунальних послуг та енергоносіїв завищено у 2,5 рази, що також свідчить про неефективне управління підприємством у 2020 році 2 639,9 тис. грн, які протягом року не використано.**

Таким чином, у 2018–2021 роках головними розпорядниками та одержувачами бюджетних коштів не забезпечено обґрунтованого планування видатків на заходи з виробництва та трансляції телерадіопрограм для державних потреб, збирання, обробки та розповсюдження офіційної інформаційної продукції, фінансування державної системи іномовлення. За деякими напрямками видатків, зокрема на оплату комунальних послуг та енергоносіїв, **планові обсяги призначень завищено загалом на 6 554,7 тис. грн (56 відс. затверджених бюджетних призначень на вказані цілі).** Всупереч вимогам пункту 1.5 Інструкції № 687 призначення ДП «МПУ» на капітальні видатки в сумі 125 058,0 тис. грн затверджено у 2018 році за відсутності деталізованих економічних розрахунків та обґрунтувань. Внаслідок необґрунтованого планування у 2019 році підприємством включено до плану використання бюджетних

коштів 111 800,0 тис. грн на заходи з реконструкції пам'яток культури, історії та архітектури, бюджетні асигнування на які не відкривалися та не використовувалися.

Упродовж вказаного періоду головними розпорядниками коштів державного бюджету за КПКВК 3801020 (у 2018 і 2019 роках – МІП, у 2020 році – МКМС, у 2021 році – МКІП) усупереч вимогам статті 22 Бюджетного кодексу України не забезпечено належного управління коштами в межах встановлених бюджетних повноважень, а також дієвого контролю за діяльністю їх одержувачів за цією бюджетною програмою. Як наслідок – неефективне та нерезультативне використання бюджетних коштів у зв'язку із неналежною організацією та координацією роботи їх одержувачів.

## **2.2. Оцінка стану планування видатків державного бюджету, затвердження та виконання паспорта бюджетної програми за КПКВК 3801030**

У 2018–2020 роках та протягом I півріччя 2021 року за рахунок коштів державного бюджету, що виділялися за КПКВК 3801030, здійснювалися видатки на забезпечення діяльності ЦЗПУ.

### *2018 рік*

На 2018 рік загальний обсяг видатків за КПКВК 3801030 на здійснення заходів у сфері захисту національного інформаційного простору заплановано МІП у сумі 47 500,0 тис. гривень. Відповідно до бюджетного запиту на 2018–2020 роки плановий обсяг видатків на суму 47 500,0 тис. грн відображено за КЕКВ 2282 (окремі заходи з реалізації державних (регіональних) програм, не віднесених до заходів розвитку). Цей обсяг видатків заплановано за 16-ма напрямками використання коштів і встановлено в сумі від 480,0 тис. грн (розповсюдження та демонстрування аудіоінформаційної продукції) до 20 550,0 тис. грн (виробництво та поствиробництво поліграфічної продукції).

Законом України «Про Державний бюджет України на 2018 рік» бюджетні призначення за КПКВК 3801030 затверджено МІП у сумі 362 500,0 тис. грн, отже, обумовлену МІП потребу в коштах, визначену на підставі розрахунків в сумі 47 500,0 тис. грн, задоволено в обсязі, що у понад 8 разів більший за визначену МІП потребу, **що свідчить про необґрунтоване належним чином визначення обсягу бюджетних призначень у сумі 315 000,0 тис. грн, затверджених у державному бюджеті, та не узгоджується з положеннями частини першої статті 7 Бюджетного кодексу України щодо дотримання принципів обґрунтованості бюджетної системи, справедливості і неупередженості розподілу суспільного багатства.**

*Довідково.* Інформацією про підстави та обґрунтування затвердження на 2018 рік такого обсягу бюджетних призначень для МІП (реорганізоване у 2019 році) відповідні працівники діючого з березня 2020 року МКІП ( правонаступник з відповідних питань МКМС) на час аудиту не володіли.

Паспорт бюджетної програми на 2018 рік за КПКВК 3801030 погоджено Мінфіном і затверджено наказом МІП від 20.03.2018 № 43/372 з обсягом бюджетних призначень у сумі 362 500,0 тис. гривень. Згідно з паспортом мета

бюджетної програми – здійснення заходів у сфері захисту національного інформаційного простору. Використання бюджетних коштів передбачалось за 10 напрямками.

За результатами виконання у 2018 році бюджетної програми МІП складено звіт про виконання паспорта бюджетної програми за КПКВК 3801030 станом на 01.01.2019.

За даними цього звіту, при затверджених обсягах видатків у сумі 362 500,0 тис. грн використано (касові видатки) 358 285,5 тис. грн (на 4 214,5 тис. грн менше затвердженого обсягу).

Встановлено, що, за даними Державної казначейської служби України, у 2018 році на здійснення видатків за КПКВК 3801030 спрямовано 362 500,0 тис. грн відкритих асигнувань, касові видатки становили 358 285,5 тис. гривень. Таким чином, 4 214,5 тис. грн не використано, **що є неефективним управлінням коштами.**

Як наслідок, відповідно до вказаного звіту недовиконано 6 запланованих результативних показників продукту, зокрема, кількості вироблених та розповсюджених примірників поліграфічної продукції – на 1 433 169 од., кількості вироблених, розповсюджених та продемонстрованих примірників цифрової інформаційної продукції – на 164 одиниці.

Із 14 запланованих показників продукту виконано 7, із 13 показників ефективності щодо середньої вартості за одиницю відповідного інформаційного продукту таку вартість перевищено за 8, із 5 запланованих показників якості не виконано 2.

У порушення пункту 6 розділу III Правил № 1098 (у редакції, яка діяла до 01.01.2020) звіт про виконання паспорта бюджетної програми не містить пояснень окремо за кожним результативним показником щодо стану їх виконання. Натомість наведено лише загальні пояснення щодо стану виконання показників.

На час проведення аудиту окремі документи щодо планування заходів та звітування за результатами їх виконання в МКІП були відсутні, зокрема, план роботи МІП у сфері захисту національного інформаційного простору на 2018 рік та інформація МІП про виконання плану заходів.

#### *2019 рік*

На 2019 рік загальний обсяг видатків за КПКВК 3801030 на здійснення заходів у сфері захисту національного інформаційного простору заплановано МІП у сумі 100 000,0 тис. гривень. Відповідно до бюджетного запиту на 2019–2021 роки плановий обсяг видатків на суму 100 000,0 тис. грн відображено за КЕКВ 2282 (окремі заходи з реалізації державних (регіональних) програм, не віднесених до заходів розвитку). Цей обсяг видатків заплановано за 11 напрямками використання коштів і встановлено в сумі від 100,0 тис. грн (організація розроблення та впровадження навчальних курсів з інформаційної політики) до 31 023,0 тис. грн (виробництво та поствиробництво, розповсюдження та демонстрування соціальної реклами, поліграфічної, цифрової, аудіо- та відеоінформаційної продукції).

Законом України «Про Державний бюджет України на 2019 рік» бюджетні призначення за КПКВК 3801030 затверджено МІП у сумі

100 000,0 тис. грн, отже, обумовлену МІП потребу в коштах, визначену на підставі розрахунків, задоволено в повному обсязі.

Паспорт бюджетної програми на 2019 рік за КПКВК 3801030 погоджено Мінфіном і затверджено наказом МІП від 08.02.2019 № 18 з обсягом бюджетних призначень у сумі 100 000,0 тис. гривень. Згідно з паспортом мета бюджетної програми – реалізація ефективних заходів у сфері захисту інформаційного простору. Використання бюджетних коштів передбачалось за 10 напрямками.

Згідно із звітом про виконання паспорта за КПКВК 3801030 станом на 01.01.2020 затверджені видатки в сумі 100 000,0 тис. грн використано у повному обсязі. Відповідно до інформації, наведеної у звіті (пункт 11), головну мету бюджетної програми досягнуто, завдання виконано.

При цьому, за даними Державної казначейської служби України, на здійснення видатків за КПКВК 3801030 спрямовано 100 000,0 тис. грн відкритих асигнувань, касові видатки становили 98 842,8 тис. гривень. Таким чином, дані, наведені у звіті про виконання паспорта за КПКВК 3801030 станом на 01.01.2020, не відповідають даним Державної казначейської служби України. Невикористання коштів у сумі 1 157,2 тис. грн є **неефективним управлінням коштами**.

Із запланованих 14 показників продукту, 14 показників ефективності та 2 показників якості виконано всі в повному обсязі.

На час проведення аудиту окремі документи щодо планування заходів та звітування за результатами їх виконання в МКІП відсутні, зокрема, план роботи МІП у сфері захисту національного інформаційного простору на 2019 рік та інформація МІП про виконання плану заходів.

#### *2020 рік*

На 2020 рік загальний обсяг видатків за КПКВК 3801030 на здійснення заходів у сфері захисту національного інформаційного простору заплановано МКМС у сумі 100 000,0 тис. гривень. Відповідно до бюджетного запиту на 2020–2022 роки плановий обсяг видатків на суму 100 000,0 тис. грн відображено за КЕКВ 2282 (окремі заходи з реалізації державних (регіональних) програм, не віднесених до заходів розвитку). Цей обсяг видатків заплановано за 10 напрямками використання коштів і встановлено в сумі від 135,0 тис. грн (проведення інформаційно-аналітичних досліджень та інших комплексних заходів інформаційного характеру) до 54 365,2 тис. грн (виробництво та поствиробництво, розповсюдження та демонстрування соціальної реклами, поліграфічної, цифрової, аудіо- та відеоінформаційної продукції).

Законом України «Про Державний бюджет України на 2020 рік» бюджетні призначення за КПКВК 3801030 затверджено МКМС у сумі 100 000,0 тис. грн, тобто обумовлену МКМС потребу в коштах, визначену на підставі розрахунків, задоволено в повному обсязі.

Паспорт бюджетної програми на 2020 рік за КПКВК 3801030 погоджено Мінфіном 20.02.2020 та затверджено наказом МКМС від 26.02.2020 № 1108 з обсягом бюджетних призначень у сумі 100 000,0 тис. грн з порушенням

терміну, встановленого частиною восьмою статті 20 Бюджетного кодексу України, на 12 днів.

Згідно з паспортом мета бюджетної програми – «обсяг маніпулятивного контенту та контенту держави-агресора знизилось вдвічі». Використання бюджетних коштів передбачалось за 10 напрямками.

При цьому (порівняно з показниками бюджетного запиту) за низкою напрямів у паспорті бюджетної програми обсяг витрачання коштів зменшено або збільшено у десятки разів, що свідчить про неналежно обґрунтовану підготовку бюджетного запиту.

Так, за напрямом «організація заходів, спрямованих на популяризацію України та просування України за кордоном» обсяг коштів у паспорті бюджетної програми зменшено (порівняно з бюджетним запитом) у понад 10 разів (з 23 560,8 до 2 000,0 тис. грн); «оплата послуг у сфері формування та вивчення громадської думки» – збільшено (порівняно із бюджетним запитом) у 10 разів (з 400,0 до 4 000,0 тис. грн); «оплата послуг з перекладу з іноземних та на іноземні мови готової інформаційної продукції» – збільшено (порівняно із бюджетним запитом) у 5 разів (з 200,0 до 1 000,0 тис. гривень).

Крім того, при порівнянні результативних показників бюджетної програми, визначених у бюджетному запиті на 2020 рік, із показниками, затвердженими в паспорті бюджетної програми за відповідними напрямками витрачання коштів, встановлено, що ці показники мають або суттєві відмінності, або збігаються, або взагалі не визначені у паспорті бюджетної програми, що не відповідає пункту 2 розділу I Правил № 1098, якими встановлено: паспорт бюджетної програми формується, зокрема, з використанням інформації, наведеної у бюджетному запиті головного розпорядника, та з урахуванням бюджетних призначень, установлених законом про Державний бюджет України.

Так, паспорт бюджетної програми не містить показників затрат, при цьому в бюджетному запиті визначено показник затрат «Витрати на створення баз даних «медіаграмотності України».

Крім того, у паспорті та бюджетному запиті міститься однакова кількість показників продукту, але їх планові величини відрізняються, зокрема, кількість вироблених та розповсюджених примірників аудіоінформаційної продукції у бюджетному запиті – 30, у паспорті – 50; вироблених та продемонстрованих примірників відеоінформаційної продукції – відповідно 170 і 50; проведених та організованих інформаційних, комунікаційних кампаній та проєктів, публічних заходів – відповідно 20 і 32.

Паспортом затверджено 14 показників ефективності, у бюджетному запиті – 13, при цьому більшість показників щодо середньої вартості одиниці продукту в паспорті бюджетної програми змінювалася від 3 до 10 разів (збільшувалася або зменшувалася) без достатнього обґрунтування порівняно з показниками бюджетного запиту, зокрема, середня вартість одного проведеного заходу, спрямованого на популяризацію України та просування інтересів України за кордоном, зменшена майже у 3 рази, або на 479,5 тис. грн (з 812,8 до 333,3 тис. грн); середня вартість одного навчального курсу з інформаційної політики збільшена у понад 4 рази, або на 443,3 тис. грн (з 140,0

до 583,3 тис. грн); середня вартість проведення одного дослідження у сфері формування та вивчення громадської думки збільшена у 10 разів, або на 180,0 тис. грн (з 20,0 до 200,0 тис. грн); середня вартість одного проведеного інформаційно-аналітичного дослідження та іншого комплексного заходу інформаційного характеру збільшена у понад 10 разів, або на 151,7 тис. грн (з 15,0 до 166,7 тис. гривень).

У бюджетному запиті визначено 5 показників ефективності, паспортом бюджетної програми затверджено лише 2, при цьому жодного з 5 показників бюджетного запиту не відображено в паспорті бюджетної програми. У паспорті бюджетної програми показники якості визначено таким чином: зниження обсягу маніпулятивного контенту – 30 відс.; зниження обсягу споживання контенту держави-агресора – 30 відсотків.

**Слід зазначити, що затвердження МІП за погодженням з Мінфіном у паспорті бюджетної програми недосконалих результативних показників, зокрема щодо якості, унеможлиблює як належне встановлення фактичного обсягу їх досягнення, так і суперечить меті, визначеній у паспорті бюджетної програми, – «обсяг маніпулятивного контенту та контенту держави-агресора знизилось вдвічі». Отже, показники якості мали бути затверджені з урахуванням мети бюджетної програми на рівні 50 відсотків.**

Через неналежну реалізацію МКМС за погодженням з Мінфіном положень законодавства щодо затвердження паспорта бюджетної програми за КПКВК 3801030 на 2020 рік не забезпечено досягнення відповідних результативних показників згідно із затвердженою метою бюджетної програми.

Протягом 2020 року наказом МКІП від 14.05.2020 № 1761 внесено зміни до паспорта бюджетної програми за КПКВК 3801030: змінено найменування головного розпорядника коштів (замість МКМС – МКІП), при цьому результативні показники не зазнали змін.

За даними звіту про виконання паспорта за КПКВК 3801030 станом на 01.01.2021, із затвердженого обсягу видатків у сумі 100 000,0 тис. грн, використано 84 750,0 тис. гривень.

Аудит засвідчив, що, за даними Державної казначейської служби України, у 2020 році на здійснення видатків за КПКВК 3801030 спрямовано 84 754,1 тис. грн відкритих асигнувань, касові видатки становили 84 750,0 тис. гривень. Таким чином, 4,1 тис. грн не використано, **що є неефективним управлінням коштами.**

Встановлено, що у 2020 році з 30 затверджених показників у повному обсязі виконано лише 12, не виконано 18 (60 відс. затверджених).

Мета, визначена у звіті про виконання бюджетної програми за КПКВК 3801030<sup>7</sup> за 2020 рік, – «реалізація ефективних заходів у сфері інформаційного простору» – не відповідає меті бюджетної програми, затвердженій у паспорті, який погоджено Мінфіном, – «обсяг маніпулятивного контенту та контенту держави-агресора знизилось вдвічі», що є порушенням пункту 3 розділу III Правил № 1098.

<sup>7</sup> Підписаний державним секретарем Я. Дуль та в. о. директора департаменту економічного розвитку та фінансів Т. Філіпченко.

Відповідно до абзацу другого пункту 3 Загальних вимог до визначення результативних показників бюджетних програм, затверджених наказом Мінфіну від 10.12.2010 № 1536, результативні показники використовуються для оцінки ефективності бюджетної програми за напрямками використання бюджетних коштів, у тому числі ефективності надання публічних послуг.

Через те, що в паспорті та звіті про його виконання вказано різну мету бюджетної програми, показники, затверджені в паспорті, унеможливають оцінку ступеня досягнення мети бюджетної програми, визначеної у звіті про виконання паспорта бюджетної програми за 2020 рік.

Крім того, у порушення пункту 9 розділу III Правил № 1098 пункт 11 звіту про виконання паспорта бюджетної програми взагалі не містить інформацію про ступінь досягнення мети затвердженої та погодженої Мінфіном бюджетної програми.

У порушення пункту 7 розділу III Правил № 1098 пункт 9 звіту не містить також пояснень окремо за кожним показником щодо стану їх виконання.

Наказом МКМС від 15.01.2020 № 118 затверджено План роботи у сфері захисту національного інформаційного простору на 2020 рік, який містить 23 заходи, терміни їх виконання та орієнтовні обсяги фінансування на загальну суму 100 000,0 тис. гривень.

Наказом МКІП від 05.05.2020 № 1706 внесено зміни до наказу МКМС від 15.01.2020 № 118 та затверджено План роботи у сфері захисту національного інформаційного простору на 2020 рік у новій редакції, що містить 23 заходи, 22 з яких мають термін виконання та орієнтовний обсяг фінансування в сумі 100 000,0 тис. грн, за одним заходом обсяг фінансування не передбачено. Водночас обсяги фінансування 15 із 23 заходів змінено (збільшено або зменшено) без внесення змін до назв цих заходів.

У порушення пункту 4 Порядку № 772, відповідно до якого МКІП подає щокварталу до 20 числа Мінфіну інформацію про виконання плану заходів, на час проведення аудиту в МКІП така інформація відсутня.

### *2021 рік*

На 2021 рік загальний обсяг видатків за КПКВК 3801030 на здійснення заходів у сфері захисту національного інформаційного простору заплановано МКІП у сумі 100 000,0 тис. гривень. Відповідно до бюджетного запиту на 2021–2023 роки плановий обсяг видатків на суму 100 000,0 тис. грн відображено за КЕКВ 2282 (окремі заходи з реалізації державних (регіональних) програм, не віднесених до заходів розвитку). Цей обсяг видатків заплановано за 10 напрямками використання коштів.

Законом України «Про Державний бюджет України на 2021 рік» бюджетні призначення за КПКВК 3801030 затверджено в сумі 50 000,0 тис. грн, тобто обумовлену МКІП потребу в коштах, визначену на підставі розрахунків, задоволено на 50 відсотків.

Паспорт бюджетної програми на 2021 рік за КПКВК 3801030 погоджено Мінфіном 11.02.2021 і затверджено наказом МКІП від 12.02.2021 № 90 з обсягом бюджетних призначень у сумі 50 000,0 тис. гривень. Згідно з паспортом мета бюджетної програми – захист українського інформаційного простору, протидія інформаційній агресії шляхом використання відповідних



інструментів реалізації державної інформаційної політики та розвитку національного інформаційного простору. Використання бюджетних коштів передбачалось за 10 напрямками.

Паспортом бюджетної програми на 2021 рік за КПКВК 3801030 затверджено 14 показників продукту, 14 показників ефективності та 2 показники якості.

Наказом МКІП від 27.01.2021 № 39 затверджено План заходів щодо захисту національного інформаційного простору на 2021 рік<sup>8</sup>, що містить 15 заходів, терміни їх виконання та орієнтовні обсяги фінансування в сумі 50 000,0 тис. гривень.

Відповідно до пункту 4 Порядку № 772 інформацію про виконання плану заходів та результативних показників одержувач бюджетних коштів надсилає МКІП щокварталу до 15 числа місяця, що настає за звітним періодом, та за підсумком 11 місяців до 10 числа місяця, що настає за звітним періодом, за встановленою МКІП формою для її узагальнення та подання Мінфіну до 20 числа місяця, що настає за звітним періодом.

Аналіз цієї інформації за I півріччя 2021 року, поданої ЦЗПУ<sup>9</sup> до МКІП, а також відповідних документів свідчить, що для організації та підготовки проведення заходів щодо захисту інформаційного простору ЦЗПУ здійснені видатки в сумі 12 233,7 тис. грн: оплата послуг за договорами на виконання заходів – 9 834,1 тис. грн; витрати на оплату праці – 1 740,2 тис. грн; відрахування на соціальні заходи – 374,1 тис. грн; послуги з оренди приміщення та відшкодування витрат за електроенергію, теплоенергію, водопостачання – 273,2 тис. грн; витрати на предмети і матеріали – 0,7 тис. грн; інші адміністративні витрати (телекомунікаційні послуги тощо) – 11,4 тис. гривень.

Відповідно до Звіту про надходження та використання коштів загального фонду (форма № 2д) за I півріччя 2021 року, за КПКВК 3801030 затверджено на звітний період 26 506,1 тис. грн, надійшло коштів/касові видатки за звітний період – 12 231,5 тис. гривень.

Інформацію про виконання Плану заходів та результативних показників за I півріччя 2021 року (станом на 30.06.2021) надано листом МКІП від 22.07.2021 № 8551/20.1 Мінфіну з порушенням терміну, встановленого пунктом 4 Порядку № 772.

**Отже, у 2018–2020 роках головними розпорядниками коштів державного бюджету за КПКВК 3801030 (у 2018 і 2019 роках – МІП, у 2020 році – МКМС, МКІП) всупереч вимогам статті 22 Бюджетного кодексу України не забезпечено дієвого контролю за діяльністю одержувачів коштів за цією бюджетною програмою. Як наслідок, ЦЗПУ упродовж вказаного періоду не використано 5 375,7 тис. грн, що є неефективним управлінням коштами державного бюджету.**

**Аудит засвідчив: затверджені в паспортах бюджетних програм за КПКВК 3801020 показники (крім показників якості) стосуються**

<sup>8</sup> Протягом першого півріччя 2021 року наказами МКІП від 26.04.2021 № 292 та від 11.05.2021 № 329 вносилися зміни.

<sup>9</sup> Лист ЦЗПУ від 13.07.2021 № 01-02/07-13.

вироблення і розповсюдження ДП «МПУ» та Укрінформом інформаційного продукту та унеможлиблюють оцінку ступеня досягнення мети програми – «обсяг маніпулятивного контенту та контенту держави-агресора знизилось вдвічі».

Мета бюджетної програми за КПКВК 3801030 протягом 2018–2021 років змінювалась тричі, при цьому результативні показники (крім показників якості) не зазнали змін.

Внаслідок невизначення показників, які характеризують ступінь досягнення мети бюджетної програми за КПКВК 3801020, немає можливості повною мірою підтвердити ефективність та достатність здійснених головними розпорядниками та одержувачами бюджетних коштів заходів для досягнення такої мети.

### **3. АУДИТ ВИКОРИСТАННЯ КОШТІВ ДЕРЖАВНОГО БЮДЖЕТУ, ВИДІЛЕНИХ НА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФОРМУВАННЯ ТА РЕАЛІЗАЦІЮ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ У СФЕРАХ ПОПУЛЯРИЗАЦІЇ УКРАЇНИ У СВІТІ, ДЕРЖАВНОГО ІНОМОВЛЕННЯ, ІНФОРМАЦІЙНОГО СУВЕРЕНІТЕТУ УКРАЇНИ ТА ІНФОРМАЦІЙНОЇ БЕЗПЕКИ**

Одержувачами бюджетних коштів за КПКВК 3801020 відповідно до пункту 2 Порядку № 915 визначено Укрінформ та ДП «МПУ». Постановою Кабінету Міністрів України від 01.03.2021 № 163 «Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 28 жовтня 2015 р. № 915» ДП «МПУ» було виключено з Порядку № 915.

З 15.05.2020 постановою Кабінету Міністрів України від 06.05.2020 № 346 «Про внесення змін до Порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті для виробництва та трансляції телерадіопрограм для державних потреб, збирання, оброблення та розповсюдження офіційної інформаційної продукції, фінансової підтримки системи державного іномовлення України» до Порядку № 915 внесено зміни, зокрема:

у пункті 2 одержувачем бюджетних коштів у частині фінансової підтримки телеканалу з логотипом «ATR T» визначено АТЛАНТ-СВ;

у пункті 4<sup>1</sup> встановлено, що бюджетні кошти спрямовуються АТЛАНТ-СВ на оплату послуг супутникового зв'язку, оренду телевізійного обладнання, оренду приміщень, оплату послуг з використання та придбання об'єктів авторського права.

Бюджетні кошти спрямовуються АТЛАНТ-СВ на безповоротній основі;

у пункті 4<sup>2</sup> передбачено, що розподіл бюджетних коштів здійснюється МКІП відповідно до поданих Укрінформом, АТЛАНТ-СВ та державним підприємством обґрунтувань потреби в коштах і детальних розрахунків витрат.

Укрінформ, АТЛАНТ-СВ і державне підприємство використовують бюджетні кошти відповідно до плану використання бюджетних коштів, погодженого з МКІП.

З 03.03.2021 набрала чинності постанова Кабінету Міністрів України від 01.03.2021 № 163 «Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 28 жовтня 2015 р. № 915», згідно з якою АТЛАНТ-СВ виключено з Порядку № 915.

Порядок № 915 (тут і далі у редакції до 15.05.2020) визначав механізм використання коштів, передбачених у державному бюджеті за програмою «Виробництво та трансляція телерадіопрограм для державних потреб, збирання, обробка та розповсюдження офіційної інформаційної продукції, фінансової підтримки системи державного іномовлення України».

Постановою Кабінету Міністрів України від 28.09.2015 № 772 затверджено Порядок №772<sup>10</sup>, який визначає механізм використання коштів, передбачених у державному бюджеті за програмою «Здійснення заходів у сфері захисту національного інформаційного простору».

Пунктом 2 Порядку № 772 визначено, що одержувачами бюджетних коштів за КПКВК 3801030 можуть бути підприємства та організації, що належать до сфери управління МКІП, статутна діяльність яких передбачає забезпечення та здійснення заходів бюджетної програми.

✓ Аудитом встановлено, що при затверджених на 2018–2021 роки призначеннях за КПКВК 3801020 з урахуванням змін у сумі **1 533 382,6 тис. грн**, касові видатки за 2018–2020 роки та I півріччя 2021 року становили в цілому **1 293 832,7 тис. грн (84,4 відс. затвердженого обсягу)**. У загальному обсязі затверджених бюджетних призначень призначення Укрінформу становили **594 184,3 тис. грн (38,7 відс. загальних призначень)**, ДП «МПУ» – **788 857,5 тис. грн (51,4 відс.)**, касові видатки цих суб'єктів за вказаний період – 510 153,4 і 733 340,2 тис. грн, або 85,9 і 93 відс. затверджених призначень відповідно (таблиця 2).

*Довідково.* У 2020 році за рахунок вказаної бюджетної програми здійснювалися також видатки щодо фінансової підтримки АТЛАНТ-СВ (телеканалу з логотипом «ATR-T») у сумі **50 340,0 тис. гривень**.

У 2021 році паспортом бюджетної програми затверджено напрям «Нерозподілені кошти (до прийняття рішення Уряду щодо внесення змін до Порядку)» у сумі **100000 тис. гривень**.

Таблиця 2

**Дані про використання коштів державного бюджету на забезпечення діяльності  
Укрінформу та ДП «МПУ» за КПКВК 3801020 у 2018–2020 роках  
та I півріччі 2021 року**

| Роки          | Укрінформ                |                 |                            | ДП «МПУ»                 |                 |                            |
|---------------|--------------------------|-----------------|----------------------------|--------------------------|-----------------|----------------------------|
|               | затверджено з урах. змін | касові видатки  | частка використання, відс. | затверджено з урах. змін | касові видатки  | частка використання, відс. |
| 2018          | 162000,0                 | 161930,8        | 100,0                      | 321198,0                 | 320351,9        | 99,7                       |
| 2019          | 142407,3                 | 142407,3        | 100,0                      | 207283,5                 | 163888,4        | 79,1                       |
| 2020          | 131927,6                 | 129937,6        | 98,5                       | 260376,0                 | 249099,9        | 95,7                       |
| 2021          | 157849,4                 | 75877,7         | 48,1                       | –                        | –               | –                          |
| <i>Всього</i> | <i>594184,3</i>          | <i>510153,4</i> | <i>85,9</i>                | <i>788857,5</i>          | <i>733340,2</i> | <i>93,0</i>                |

Як свідчать дані таблиці 2, у 2018–2020 роках видатки на забезпечення діяльності вказаних суб'єктів **мали сталу тенденцію до зниження** (Укрінформ – на 30 072,4 тис. грн, або **18,6 відс.**, ДП «МПУ» – 60 822,0 тис. грн, або **19,0 відс.**), хоча ними під час планування видатків щороку обґрунтовувалася

<sup>10</sup> У редакції постанови Кабінету Міністрів України від 21.02.2018 № 120.

додаткова потреба в коштах державного бюджету у зв'язку з підвищенням розміру мінімальної заробітної плати, тарифів на відшкодування вартості спожитих комунальних послуг та енергоносіїв, а також необхідністю здійснення капітальних видатків для підтримання власної матеріально-технічної бази. Разом з тим знижувалась й частка використання коштів в межах затверджених призначень (Укрінформ – із 100,0 до 98,5 відс., ДП «МПУ» – з 99,7 до 95,7 відсотка).

Інформацію щодо напрямів використання коштів державного бюджету за КПКВК 3801020 у 2018–2020 роках та I півріччі 2021 року наведено у додатку 1 до Звіту.

Згідно з даними додатка 1, у 2018–2020 роках та I півріччі 2021 року за КПКВК 3801020 кошти використовувалися Укрінформом та ДП «МПУ» на своє утримання (заробітна плата з нарахуванням). Крім того, Укрінформом здійснювалися видатки на утримання зарубіжних корпунктів, телекомунікаційні послуги, капітальний ремонт будівлі, придбання відеобладнання, комп'ютерного обладнання, програмної продукції тощо.

ДП «МПУ» здійснювалися видатки на оплату послуг супутникової трансляції, послуг з технічного обслуговування телекомунікаційного обладнання, суборенди нежитлового приміщення, послуг з виробництва відеоматеріалів для циклу програм, а також придбання програмного забезпечення, серверного обладнання, автомобілів, студійного, знімального та телевізійного обладнання тощо.

Аудитом встановлено, що при затверджених на 2018–2021 роки призначеннях за КПКВК 3801030 з урахуванням змін у сумі **612 500,0 тис. грн**, касові видатки за 2018–2020 роки та I півріччя 2021 року становили в цілому **554 051,1 тис. грн**, або **90,5 відс.** затвердженого обсягу (таблиця 3).

Таблиця 3

**Дані про використання коштів державного бюджету на забезпечення діяльності ЦЗПУ за КПКВК 3801030 у 2018–2020 роках та I півріччі 2021 року**

| тис. грн      |                        |                  |                            |
|---------------|------------------------|------------------|----------------------------|
| Роки          | Затверджено із змінами | Касові видатки   | Частка використання, відс. |
| 2018          | 362 500,0              | 358 285,6        | 98,8                       |
| 2019          | 100 000,0              | 98 842,8         | 98,8                       |
| 2020          | 100 000,0              | 84 691,2         | 84,7                       |
| 2021          | 50 000,0               | 12 231,5         | 24,5                       |
| <i>Всього</i> | <i>612 500,0</i>       | <i>554 051,1</i> | <i>90,5</i>                |

Як свідчать дані таблиці 3, у 2018–2020 роках видатки на забезпечення діяльності ЦЗПУ **мали сталу тенденцію до зниження**. Разом з тим знижувалась й частка використання коштів в межах затверджених призначень.

Інформацію щодо напрямів використання коштів державного бюджету за КПКВК 3801030 у 2018–2020 роках та I півріччі 2021 року наведено у додатку 2.

Згідно з додатком 2, у 2018–2020 роках та I півріччі 2021 року ЦЗПУ за КПКВК 3801030 здійснювалися видатки на заходи з розроблення моделі інформаційного продукту графічного характеру та виробництва поліграфічної

продукції, зі збору та аналізу інформаційних даних, вироблення соціальної реклами, створення та поширення інформаційних продуктів в мережі Інтернет на території України та Європи, а також організацію заходів, спрямованих на популяризацію України та просування інтересів України за кордоном (підготовка та проведення заходу щодо організації виробництва інформаційно-промоційної продукції) тощо.

Через необґрунтоване планування видатків одержувачами бюджетних коштів створювалися **штучні резерви економії коштів**, які під час виконання планів використання шляхом перерозподілу асигнувань спрямовувалися на збільшення видатків за іншими напрямками **без належних обґрунтувань обсягів та необхідності здійснення таких видатків**. У такий спосіб, зокрема, початкові призначення ДП «МППУ» на оплату комунальних послуг та енергоносіїв скорочено майже на 60,0 відс., що дало змогу збільшити у 2018–2020 роках видатки на закупівлю обладнання і предметів довгострокового користування, а також реставрацію пам'яток культури, історії та архітектури, **необхідності здійснення яких на етапі планування видатків ДП «МППУ» не обґрунтовувало**.

Аудитом встановлено, що при затверджених ДП «МППУ» призначеннях на оплату комунальних послуг та енергоносіїв з урахуванням змін у сумі **7 786,6 тис. грн**, касові видатки упродовж 2018–2020 років становили **4 769,1 тис. грн**, або **лише 61,2 відс. затверджених обсягів**. При цьому власних адміністративних приміщень ДП «МППУ» на балансі не обліковувало, а для забезпечення своєї статутної діяльності використовувало частини площ нежитлових приміщень інших господарюючих суб'єктів на правах тимчасового платного користування (суборенди). За вказаний період **площа орендованих ДП «МППУ» приміщень збільшилася з 1 295,84 кв. м у 2018 році до 3 554,54 кв. м у 2020 році, або у 2,7 раза (таблиця 4).**

Таблиця 4

**Дані про обсяги площ нежитлових приміщень, які на правах суборенди використовувалися ДП «МППУ» у 2018–2020 роках**

| Місце розташування (адреса)                                                                                                                      | Площа орендованих приміщень, кв. м |                |                | Відхилення 2020 р. від 2018 р. |                    |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------|----------------|----------------|--------------------------------|--------------------|
|                                                                                                                                                  | 2018 рік                           | 2019 рік       | 2020 рік       | абсолютне, кв. м               | відносне, відс./р. |
| м. Київ, пров. Куренівський, 19/5 (орендодавець – ТОВ «Союз Трейд»)                                                                              | 784,44                             | 784,44         | 784,44         | –                              | –                  |
| м. Київ, пров. Куренівський, 19/5 (орендодавець – ТОВ «Альфа-Омега-Інвест»)                                                                      | 367,7                              | 367,7          | 963,2          | 595,5                          | у 2,6 р.           |
| м. Київ, вул. Хрещатик, 26 (орендодавець – філія ПАТ «Національна суспільна телерадіокомпанія України» «Центральна дирекція «Українське радіо»)  | 125,4                              | 125,4          | 125,4          | –                              | –                  |
| м. Київ, вул. Хрещатик, 26 (орендодавець – ПАТ «Національна суспільна телерадіокомпанія України»)                                                | –                                  | –              | 49,4           | 49,4                           | 100,0              |
| м. Київ, вул. Грінченка, 11 (орендодавець – філія ПАТ «Національна суспільна телерадіокомпанія України» «Центральна дирекція «Українське радіо») | 18,3                               | 18,3           | –              | -18,3                          | -100,0             |
| м. Київ, вул. Ярославів Вал, 8 (орендодавець – фізична особа Кравчук Іван Петрович)                                                              | –                                  | –              | 652,1          | 652,1                          | 100,0              |
| м. Київ, Спортивна площа, 1-А, БЦ Гулівер, башта А (орендодавець – ТОВ «Креативний Квартал-Київ.3»)                                              | –                                  | –              | 980,0          | 980,0                          | 100,0              |
| <i>Всього</i>                                                                                                                                    | <i>1295,84</i>                     | <i>1295,84</i> | <i>3554,54</i> | <i>2258,7</i>                  | <i>у 2,7 р.</i>    |

Упродовж 2018–2020 років на оренду приміщень, відшкодування вартості наданих експлуатаційних витрат та спожитих комунальних послуг ДП «МППУ» використано загалом **20 030,2 тис. грн** коштів державного бюджету, у тому числі на послуги з надання ДП «МППУ» приміщень у суборенду – 14 399,9 тис. грн; оплату спожитих комунальних послуг та енергоносіїв – 4 769,1 тис. грн, експлуатаційні витрати – 861,3 тис. грн (таблиця 5).

Таблиця 5

**Дані про обсяги витрат на утримання приміщень, орендованих ДП «МППУ»  
у 2018–2020 роках**

| Напрями видатків                                                   | 2018 рік      | 2019 рік      | 2020 рік       | тис. грн<br>Всього |
|--------------------------------------------------------------------|---------------|---------------|----------------|--------------------|
| Оплата послуг з надання приміщень у суборенду                      | 2499,0        | 3059,3        | 8841,5         | 14399,8            |
| Відшкодування вартості спожитих комунальних послуг та енергоносіїв | 1138,3        | 1824,5        | 1806,3         | 4769,1             |
| Відшкодування експлуатаційних витрат                               | 266,0         | 269,1         | 326,2          | 861,3              |
| <i>Всього:</i>                                                     | <i>3903,3</i> | <i>5152,9</i> | <i>10974,0</i> | <i>20030,2</i>     |

Як свідчать дані таблиці 5, за цей період видатки ДП «МППУ» на оплату послуг оренди приміщень та відшкодування вартості здійснених експлуатаційних витрат та спожитих комунальних послуг **збільшилися в цілому на 7 070,7 тис. грн (у 2,8 раза)**, у тому числі оплата послуг з надання приміщень в оренду – на 6 342,5 тис. грн (у 3,5 раза), відшкодування вартості спожитих комунальних послуг та енергоносіїв – на 668,0 тис. грн (в 1,6 раза), відшкодування експлуатаційних витрат – на 60,2 тис. грн (в 1,2 раза).

При цьому визначення вартості споживання комунальних та експлуатаційних послуг з обслуговування орендованих будівель, як і планування видатків, здійснювалося **необґрунтовано та без деталізованих економічних розрахунків обсягів і вартості відповідних послуг**.

Так, згідно з додатком № 1 до договору від 19.01.2018 № 01-01/18/2, укладеного з ТОВ «Союз Трейд», орієнтовна вартість відшкодування витрат на утримання суборенованого нерухомого майна у 2018 році становила **1 293,7 тис. грн**, у тому числі постачання активної і реактивної електроенергії – 952,9 тис. грн; постачання води та каналізація – 19,3 тис. грн; послуги з використання теплової енергії – 151,1 тис. грн; обслуговування котельної будівлі – 28,8 тис. грн; вивіз сміття – 24 тис. грн; обслуговування ліфта – 24 тис. грн; охорона будинку у нічний час та вихідні – 43,2 тис. грн; забезпечення функціонування будівлі – 32,3 тис. грн; прибирання приміщень загального користування (поверхові клітини, входна зона будівлі) – 18,1 тис. гривень.

**Обсяги витрат на утримання суборенованого нерухомого майна, додані до вказаного договору, деталізованими економічними розрахунками щодо обсягів та вартості вказаних послуг за видами не обґрунтовані.** Окремі види витрат, зокрема обслуговування ліфта, є **абонентською платою**, розмір якої фіксований та не залежить від обсягів фактично наданих послуг за відповідний період. Послуги із **«забезпечення функціонування будівлі»** в обсягах витрат не деталізовані, що не дає можливості встановити **необхідність здійснення та обґрунтованість таких витрат за рахунок коштів державного бюджету**.

У подальшому додатковою угодою від 14.11.2018 № 1 до вказаного договору орієнтовний обсяг витрат на утримання суборендованого нерухомого майна з 01.01.2018 по 31.12.2018 **без жодних обґрунтувань збільшено до 1 557,3 тис. грн** (на 263,6 тис. грн, або 20,4 відс.) при незмінній загальній площі переданих у суборенду приміщень, а додатковою угодою від 29.12.2018 № 2 – **зменшено до 1 521,5 тис. грн** (на 35,8 тис. грн) також **без обґрунтувань причин зміни вартості послуг**.

Отже, у додатках до укладеного між ДП «МПУ» і ТОВ «Альфа-Омега-Інвест» договору від 29.01.2018 № 020118/01-К про прийняття у тимчасове володіння і користування частини нежитлової будівлі площею 367,7 кв. м за адресою: м. Київ, пров. Куренівський, 19/5, немає обґрунтувань вартості витрат на утримання орендованого приміщення за усіма видами (постачання електроенергії та води, каналізація, постачання теплової енергії, вивіз сміття, прибирання приміщень загального користування (поверхові клітини, вхідна зона будівлі)), включаючи і витрати на **«забезпечення функціонування будівлі» на суму 3,3 тис. грн**, характер та обсяги яких не конкретизовано, що ставить під сумнів економність використання ДП «МПУ» у 2018 році коштів державного бюджету на відшкодування вартості здійснених експлуатаційних витрат.

У 2019 році договори про передачу ДП «МПУ» у тимчасове платне користування частин нежитлових приміщень були укладені з ТОВ «Союз Трейд» і ТОВ «Альфа-Омега-Інвест» також **без деталізованих економічних розрахунків у частині обсягів та вартості послуг за видами**. Окремі види витрат (обслуговування ліфта і котельної будівлі, вивіз сміття, охорона будинку у нічний час та вихідні, прибирання приміщень) є **абонентською платою**, розмір якої зафіксований і не залежить від обсягів фактично наданих послуг за відповідний період та не зазнав змін порівняно з умовами договору попереднього року. Як і у 2018 році, послуги із **«забезпечення функціонування будівлі»** в обсягах витрат не деталізовані, що також не дає можливості зробити висновок про **необхідність здійснення та обґрунтованості таких витрат за рахунок коштів державного бюджету**.

Додатковими угодами від 26.09.2019 № 1 та від 18.12.2019 № 2 до договору від 12.02.2019 № 20/1202/19, укладеного з ТОВ «Альфа-Омега-Інвест», орієнтовну вартість відшкодування витрат на утримання орендованого приміщення **без розрахунків та обґрунтувань спочатку збільшено до 286,2 тис. грн**, а потім **зменшено до 255,6 тис. грн**: витрати на постачання електроенергії – з 72 до 102,6 тис. грн, постачання води та каналізацію – з 1,6 до 1,9 тис. грн, постачання теплової енергії – з 90 до 64,4 тис. грн, експлуатаційні витрати – з 78 до 86,7 тис. гривень.

Слід відзначити, що розпорядженнями виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) від 23.07.2018 № 1294 тариф на теплову енергію з ПДВ для інших споживачів встановлено у розмірі 1553,86 грн/Гкал без ПДВ (**1 864,63 грн/Гкал з ПДВ**), від 22.12.2018 № 2340 – 1 511,40 грн/Гкал без ПДВ (**1 813,68 грн/Гкал з ПДВ**).

Отже, порівняно з 2018 роком у 2019 році тариф на оплату вартості спожитої теплової енергії для інших споживачів м. Києва **зменшився на**

**50,95 грн/Гкал з ПДВ.** Водночас в орієнтовній вартості відшкодування витрат на утримання орендованого приміщення, визначеній у договорі, укладеному між ДП «МППУ» і ТОВ «Альфа-Омега-Інвест», **плановий обсяг витрат на відшкодування вартості спожитої теплової енергії при незмінній площі орендованих приміщень збільшився з 18,3 до 64,4 тис. грн, тобто у 3,5 раза.** Зазначене дає підстави стверджувати про необґрунтованість та завищення здійснених у договорі розрахунків обсягів споживання ДП «МППУ» комунальних та експлуатаційних послуг. Фактичний обсяг витрат на відшкодування вартості спожитої теплової енергії у 2019 році становив 64,4 тис. гривень.

У 2020 році додатки до договорів оренди, укладених між ДП «МППУ» та ТОВ «Союз Трейд» і ТОВ «Альфа-Омега-Інвест», не містили підтверджень щодо обґрунтованості розміру експлуатаційних витрат у сумі **84,5 тис. грн, збільшення вартості експлуатаційних витрат з 11,2 тис. грн до 23,8 тис. грн (у 2,1 раза),** а також зменшення орієнтовної вартості витрат на утримання суборендованого нерухомого майна з **1 946,9 тис. грн до 1 682,2 тис. грн (на 264,7 тис. грн, або 13,6 відс.)** при незмінній загальній площі приміщень, передусім послуг із забезпечення функціонування будівлі, які не деталізовані за характером послуг та їх обсягами та вартість яких при зменшенні в кінці року інших складових орієнтовної вартості послуг з обслуговування змін не зазнала.

Необґрунтоване планування ДП «МППУ» видатків на оплату комунальних послуг та енергоносіїв дало можливість, крім відшкодування стороннім господарюючим суб'єктам вартості наданих послуг суборенди, комунальних послуг та послуг з експлуатаційного обслуговування орендованих приміщень на підставі розрахунків, складених **без належних економічних обґрунтувань та деталізації наданих послуг за видами, характером та фактичними обсягами, нерезультативно використати** значну частину коштів державного бюджету шляхом здійснення у 2020 році перерозподілу асигнувань на оплату послуг, **необхідності отримання яких на етапі планування видатків ДП «МППУ» не обґрунтовувало.**

Зокрема, Всеукраїнській громадській організації «Інститут Внутрішніх Аудиторів України Консалтинг» сплачено **190,0 тис. грн** за проведення зовнішньої оцінки корупційних ризиків у діяльності ДП «МППУ», **198,0 тис. грн** за розробку методики управління ризиками, **63,0 тис. грн** за проведення практичного навчання з питань визначення та управління ризиками, побудови системи внутрішнього контролю на підприємстві. Крім того, з вказаною громадською організацією укладені договори про надання послуг щодо відповідності здійснення ДП «МППУ» бухгалтерського обліку та формування фінансової звітності за рік станом на 31.12.2018 на суму 195,0 тис. грн (від 16.04.2020 № 30/1604/20) та послуг щодо відповідності здійснення ДП «МППУ» формування собівартості реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг) на суму 185,0 тис. грн (від 16.04.2020 № 31/1604/20), **оплати за якими ДП «МППУ» не здійснювало.**

Крім того, ТОВ «Ай Бі Сі Лігал Сервісес» сплачено **49,0 тис. грн** за надання юридичних послуг з перевірки господарських договорів, які діяли



та/або були укладені у 2019 році, предмет яких стосується користування та/або розпорядження майновими правами інтелектуальної власності, або предмет яких стосується послуг/постачання/підряду, які прямо або опосередковано пов'язані з об'єктами інтелектуальної власності, ТОВ Аудиторська компанія «Кроу Україна» – **195,0 тис. грн** за виконання аудиту повного пакета фінансової звітності ДП «МПУ» за період з 01.01.2019 по 31.12.2019 та станом на 31.12.2019 з метою висловлення думки про її відповідність вимогам законодавства України та Національним положенням (стандартам) бухгалтерського обліку, ТОВ «Укртек Ко» – **395,0 тис. грн** за передачу у власність ДП «МПУ» Системи реєстрації медичної інформації та дослідного обладнання – швидкі (експрес) тести на виявлення антитіл IgM та IgG до коронавірусної хвороби «COVID-19» (у складі тест-касети, скарифikatorа, піпетки, буферного розчину, інструкції, спиртової серветки), ФОП Данилов Вадим Олексійович – **247,5 тис. грн** за поставку медичного обладнання та виробів медичного призначення (50 тис. шт. медичних масок, фільтрувальних, нестерильних, тришарових, одноразового використання, з вушними петлями та фіксатором для носа), ФОП Далеко Анна Олегівна – **383,4 тис. грн** за надані послуги з комплексної санітарно-гігієнічної обробки та дезінфекції, а також підтримуючої санітарно-гігієнічної обробки службових приміщень ДП «МПУ» площею 2 226 кв. м за адресами: м. Київ, пров. Куренівський, 19/5, вул. Хрещатик, 26 та вул. Ярославів Вал, 8.

Слід зазначити, що у місячній вартості витрат на утримання нерухомого майна, яке надавалося ДП «МПУ» у 2020 році на правах оренди ПАТ «Національна суспільна телерадіокомпанія України» (площею 125,4 кв. м за адресою: м. Київ, вул. Хрещатик, 26), **враховано витрати на надання послуг із санітарно-гігієнічної обробки** (дератизації та дезінфекції) у сумі **50 грн з ПДВ** (додаток № 1 до договору від 25.05.2020 № 257-7/4). Отже, товариству у 2020 році зайво відшкодовано за вказані послуги **0,4 тис. гривень**.

Таким чином, здійснені ДП «МПУ» у 2018–2021 роках видатки на відшкодування стороннім господарюючим суб'єктам вартості спожитих комунальних послуг та енергоносіїв на суму **4 769,1 тис. грн** та експлуатаційних витрат на суму **861,3 тис. грн** деталізованими економічними розрахунками та обґрунтуваннями не підтверджені. Більшість витрат, включених до рахунків (обслуговування ліфта, котельної будівлі, вивіз сміття, охорона будинку у нічний час та вихідні, прибирання приміщень тощо), здійснювалися як абонплата, розмір якої фіксований та не залежав від обсягів фактично наданих послуг у відповідні періоди. Необґрунтоване планування видатків на оплату комунальних послуг та енергоносіїв дало змогу ДП «МПУ» нерезультативно використати **1 720,9 тис. грн** на оплату послуг, необхідності надання яких ДП «МПУ» на етапі планування видатків не обґрунтовувало.

✓ Як вже зазначалося, на етапі планування та формування бюджетної пропозиції необхідності у здійсненні видатків на закупівлю у 2018 році

**легкових автомобілів ДП «МПУ» не обґрунтовувало.** Всупереч вимогам пункту 1.5 Інструкції № 687, деталізованими економічними розрахунками та обґрунтуваннями обсяг видатків на придбання обладнання і предметів довгострокового користування на суму 125 058,0 тис. грн у зведених показниках до проєкту бюджету на 2018 рік за КПКВК 3801020 не підтверджено.

Водночас у жовтні 2018 року ДП «МПУ» сплатило ТОВ «Автоцентр Прага Авто на Кільцевій» **5 990,0 тис. грн** за придбані легкові автомобілі. Оплату проведено на виконання укладених між ДП «МПУ» і постачальником господарських договорів від 28.09.2018 № 106/2809/18 і № 107/2809/18 (на **4 193,0 і 1 797,0 тис. грн** відповідно) про поставку семи і трьох автомобілів Skoda Octavia A7 Ambition 1,4 TSI 110kW + пакет Techno вартістю 5 990,0 тис. гривень.

**Аудитом встановлено факт порушення вимог законодавства про публічні закупівлі під час придбання ДП «МПУ» вказаних автомобілів.**

Так, відповідно до пункту 3 частини другої статті 22 Закону України «Про публічні закупівлі» **технічна специфікація не повинна містити посилання на конкретну торговельну марку чи фірму, патент, конструкцію або тип предмета закупівлі, джерело його походження або виробника.** Якщо таке посилання є необхідним, воно повинно бути обґрунтованим, а специфікація повинна містити вираз «або еквівалент».

Всупереч цим положенням, а також частині четвертій статті 22 Закону України «Про публічні закупівлі», тендерним комітетом ДП «МПУ» складено тендерну документацію, яка містила **вимоги, що обмежують конкуренцію та призводять до дискримінації учасників.** У такий спосіб було закуплено автомобілі для ДП «МПУ» на загальну суму 5 990,0 тис. грн (UA-2018-08-28-001403-с та UA-2018-08-29-000467-с). У тендерній документації ДП «МПУ» (замовник) при описі предмета закупівлі та формуванні технічних вимог зазначено параметри, які в сукупності **не давали можливості запропонувати еквівалент.** Зазначене свідчить про недотримання тендерним комітетом ДП «МПУ» вимог законодавства у сфері публічних закупівель, а також про **корупційні ризики, створені як тендерним комітетом, так і керівництвом ДП «МПУ»,** оскільки тендерною документацією технічні і якісні характеристики предмета закупівлі виписані під конкретного виробника.

Зокрема, у додатку № 2 до тендерної документації «Інформація про необхідні технічні, якісні та кількісні характеристики» щодо закупівлі семи легкових автомобілів у полі «Найменування» **зазначено конкретну марку автомобілів – «Автомобіль типу седан (5 місць) Skoda Octavia A7 Ambition 1,4 TSI 150 к.с., бензин» без можливості запропонувати еквівалент,** що не відповідає вимогам законодавства про публічні закупівлі. При цьому зазначені такі параметри: об'єм двигуна – 1 395 см<sup>3</sup>, довжина – не більше 4 670 мм, висота – не більше 1 461 мм, потужність двигуна – 150 к.с., бензин з турбонаддувом, привод – передній, передня підвіска – незалежна типу McPherson з трикутним важелем та торсіонним стабілізатором, задня підвіска – залежна з торсіонним стабілізатором тощо.

Згідно з інформацією, розміщеною на сайті InfoCar ([https://skoda-octavia.infocar.ua/mod\\_1.4-tsi-at-ambition\\_octavia-a7\\_id5028.html](https://skoda-octavia.infocar.ua/mod_1.4-tsi-at-ambition_octavia-a7_id5028.html)), вказані технічні характеристики у комплексі повністю збігаються з технічними характеристиками легкового автомобіля **Skoda Octavia A7 Ambition 1,4 TSI**, альтернативних варіантів немає. Слід також зазначити, що в цих закупівлях взяли участь лише два підприємства: ТОВ «Автоцентр Прага Авто на Кільцевій» і ТОВ «Автоцентр Київ». При цьому цінова пропозиція учасника торгів, який не отримав перемоги, лише на **1,0 тис. грн** за одиницю перевищувала в обох випадках цінову пропозицію переможця торгів, якого обрано за критерієм найбільш вигідної ціни тендерної пропозиції.

Слід відзначити, що у 2018 році ДП «МПУ» додатково сплатило ТОВ «Автоцентр Прага Авто на Кільцевій» **39,6 тис. грн** за автомобільні аксесуари (автокомплекти і килимки), **67,1 тис. грн** за автомобільні сигналізації, **10,8 тис. грн** за послуги із встановлення систем супутникового моніторингу і **27 тис. грн** за послуги із встановлення автосигналізацій, **26 тис. грн** за додаткове автомобільне обладнання – металевий захист двигуна та **7,6 тис. грн** за послуги з його встановлення.

Таким чином, у 2018 році ДП «МПУ» здійснило закупівлю автомобілів на суму **5 990,0 тис. грн** (**10** автомобілів **Skoda Octavia A7 Ambition 1,4 TSI**) з порушенням вимог пункту 3 частини другої статті 22 Закону України «Про публічні закупівлі»: до тендерної документації включено вимоги, що обмежують конкуренцію та призводять до дискримінації учасників. Зазначене свідчить про недотримання тендерним комітетом ДП «МПУ» вимог законодавства у сфері публічних закупівель та про корупційні ризики, створені як тендерним комітетом, так і керівництвом ДП «МПУ», оскільки тендерною документацією технічні і якісні характеристики предмета закупівлі виписані під конкретного виробника.

✓ Під час здійснення Укрінформом розрахунків за надані послуги також виявлено випадки перевищення вартості фактично наданих послуг над обумовленою розрахунковою потребою, що призводило до **численних перерозподілів асигнувань з інших статей видатків**.

Так, на виконання умов договору від 04.12.2018 № 1914/18 ТОВ «Охоронні системи» надало Укрінформу послуги зі встановлення протипожежного устаткування з виготовленням документації для технічного переоснащення системи протипожежного захисту (системи пожежної сигналізації та оповіщення людей про пожежу для захисту об'єкта) на суму **145,0 тис. грн**, проте у розрахунку витрат на послуги зі встановлення пожежного устаткування на 2018 рік вартість цих послуг передбачена у сумі **120,0 тис. гривень**.

За статтею витрат «Інші видатки» у 2019 році **не підтверджено деталізованими економічними розрахунками та обґрунтуваннями** витрати на оплату послуг з встановлення пожежного устаткування на суму **55,0 тис. грн**, чим порушено вимоги пункту 2.1 Інструкції № 687. Первинних

документів, які б підтверджували факт надання вказаних послуг, до аудиту не надано, розрахунків за ці послуги Укрінформом не здійснювалося.

Водночас вибірковою перевіркою використання Укрінформом коштів державного бюджету на придбання предметів, матеріалів, обладнання та інвентарю у 2020 році встановлено факт придбання товару, **який не передбачався розрахунками до бюджетного запиту на 2020 рік**. Так, відповідно до договору від 15.09.2020 № 23/20 придбано тканинні жалюзі відкритого типу на суму **35,9 тис. грн**, договору від 30.06.2020 № 1190/2020 – акустичні системи на суму **3,5 тис. гривень**.

**Таким чином, у 2018–2021 роках Укрінформом не забезпечено обґрунтованого планування видатків на суму 175,0 тис. грн для улаштування охоронних систем та встановлення пожежного устаткування. Крім того, на оплату вартості матеріальних цінностей, необхідність придбання яких Укрінформом не обґрунтовувалася, використано 39,4 тис. гривень.**

#### **4. ОЦІНКА ЕФЕКТИВНОСТІ СИСТЕМИ ВНУТРІШНЬОГО КОНТРОЛЮ**

Здійснення Міністерством як головним розпорядником бюджетних коштів контролю за повнотою надходжень, взяттям бюджетних зобов'язань розпорядниками бюджетних коштів нижчого рівня та одержувачами бюджетних коштів і витрачанням ними бюджетних коштів передбачено пунктом 9 частини п'ятої статті 22 Бюджетного кодексу України.

Основні засади здійснення внутрішнього контролю і внутрішнього аудиту, порядок утворення підрозділів внутрішнього аудиту визначаються Кабінетом Міністрів України, зокрема Постановою № 1001 і Постановою № 1062.

Один із головних принципів внутрішнього контролю – чітке розмежування внутрішнього аудиту і внутрішнього контролю (абзац сьомий пункту 3 Пости Пости № 1062).

Аудит засвідчив, що Міністерство Наказом № 1644 затвердило Інструкцію з організації внутрішнього контролю в Міністерстві культури та інформаційної політики України.

Водночас Наказом № 1644 не визначено відповідальних структурних підрозділів та посадових осіб за своєчасну підготовку, складання та подання документів з організації внутрішнього контролю, що створює відповідні ризики. Відповідальність за виконання Наказу № 1644 на жодну посадову особу не покладено.

Встановлено, що всупереч вимогам законодавства та відповідним дорученням державного секретаря МКІП, виконання яких належно не контролюється, окремі положення про структурні підрозділи МКІП та посадові інструкції працівників Міністерства (наприклад, положення про департамент фінансів, про відділ внутрішнього аудиту) не затверджено.

Не визначеність у Наказі № 1644 структурних підрозділів та/або посадових осіб, відповідальних за своєчасну підготовку, складання та подання

документів з організації внутрішнього контролю, унеможливилося належну організацію на рівні Міністерства системи внутрішнього контролю та призводить до неналежного виконання МКІП окремих повноважень, зокрема щодо звітування про результати виконання паспорта бюджетної програми за 2020 рік (КПКВК 3801030).

Отже, у I півріччі 2021 року Міністерством у порушення вимог статті 26 Бюджетного кодексу України та пункту 2.2 Інструкції № 1644 не забезпечено належної організації та ефективного функціонування системи внутрішнього контролю, які покладено на керівника установи – Міністра, що створює відповідні ризики.

Слід зазначити, що Інструкцією № 1644 на підрозділ внутрішнього аудиту покладено низку функцій внутрішнього контролю (наприклад, пункти 4.10, 6.4, 6.5).

Вказане суперечить вимогам абзацу сьомого пункту 3 Постанови № 1062 (щодо необхідності розмежування внутрішнього аудиту і внутрішнього контролю) та статті 26 Бюджетного кодексу України. Крім того, це суперечить підпункту 1.3.3 Положення про управління внутрішнього аудиту Міністерства культури та інформаційної політики України<sup>11</sup>, яким встановлено, що підрозділ внутрішнього аудиту є організаційно та функціонально незалежним, що забезпечується, зокрема, шляхом недопущення виконання працівниками підрозділу функцій, не пов'язаних зі здійсненням внутрішнього аудиту.

Пунктом 10 Постанови № 1062 визначено, що головні розпорядники коштів державного бюджету, центральні органи виконавчої влади, Рада міністрів Автономної Республіки Крим, обласні, Київська та Севастопольська міські держадміністрації щороку, починаючи з 2020 року, до 1 лютого подають Мінфіну звіт про стан організації та здійснення внутрішнього контролю у розрізі елементів внутрішнього контролю за формою, встановленою Мінфіном.

МКІП з порушенням вказаного терміну (на 15 днів пізніше) надіслано до Мінфіну<sup>12</sup> звіт про стан організації та здійснення внутрішнього контролю у розрізі елементів внутрішнього контролю за 2020 рік, який жодною посадовою особою Міністерства не підписаний.

За результатами аналізу положень цього звіту встановлено, що в Міністерстві у 2020 році, зокрема, оцінка результативності системи внутрішнього контролю не здійснювалася; відхилення, недоліки у роботі системи внутрішнього контролю не виявлені; керівництво установи про відхилення та недоліки не інформувалося; управлінські рішення для усунення відхилень та недоліків не приймалися.

Крім того, МКІП не враховано рекомендацій Мінфіну, наданих за результатами оцінки (огляду) функціонування системи внутрішнього контролю<sup>13</sup>, проведеної у 2019 році, та за результатами розгляду звітності про

---

<sup>11</sup> Затверджено наказом МКІП від 07.05.2020 № 1720.

<sup>12</sup> Лист МКІП від 15.02.2021 № 1554/31.1.

<sup>13</sup> Доручення Кабінету Міністрів України від 25.06.2019 № 20394/1/1-19.

стан організації та здійснення внутрішнього контролю за 2019 рік<sup>14</sup>, а також листа Мінфіну<sup>15</sup>. Як вказано у звіті, неврахування МКІП доручень Кабінету Міністрів України від 25.06.2019 № 20394/1/1-19 і від 22.04.2020 № 7509/7/1-19 та листа Мінфіну зумовлено створенням МКІП поза межами періоду оцінки та ненаданням відповідних рекомендацій безпосередньо МКІП. Така позиція Міністерства є необґрунтованою, оскільки МКІП є правонаступником МКМС, а в оглядових листах Мінфіну міститься загальний аналіз та рекомендації для врахування в роботі усіма міністерствами.

Як наслідок, контрольною групою Рахункової палати за результатами аудиту встановлено порушення законодавства та факти неналежного виконання окремих доручень керівництва Міністерства, зокрема, через відсутність належного контролю за їх виконанням в установлені терміни. Такі факти вказують на неефективність внутрішнього контролю в Міністерстві, що не відповідає вимогам частини третьої статті 26 Бюджетного кодексу України.

Згідно з пунктом 1.6 Методичних рекомендацій з організації внутрішнього контролю розпорядниками бюджетних коштів у своїх закладах та у підвідомчих бюджетних установах, затверджених наказом Міністерства фінансів України від 14.09.2012 № 995, організація та здійснення внутрішнього контролю в установі відбуваються, зокрема, шляхом оцінки функціонування системи внутрішнього контролю підрозділом внутрішнього аудиту в межах повноважень, визначених законодавством, надання керівникові установи об'єктивних і незалежних висновків для її удосконалення. Аудитом встановлено, що у 2020–2021 роках Управлінням (відділом) внутрішнього аудиту така оцінка не здійснювалася, керівникові установи об'єктивні і незалежні висновки щодо шляхів удосконалення системи контролю не надавалися. Міністерством не проводилась також оцінка та не визначалися способи реагування на ризики, а також ефективних управлінських дій для впливу на ризики з метою досягнення мети та стратегічних цілей установи (належні заходи контролю) не забезпечувалось.

Як засвідчив аудит, у 2020 році підрозділом внутрішнього аудиту в особі начальника управління внутрішнього аудиту О. Євтушевської та Міністром О. Ткаченком укладено Декларацію внутрішнього аудиту Міністерства культури та інформаційної політики України від 12.06.2020, але у 2021 році після внесення змін до штатного розпису Міністерства, перетворення управління внутрішнього аудиту у відділ внутрішнього аудиту і звільнення з посади начальника управління внутрішнього аудиту нового керівника підрозділу внутрішнього аудиту не призначено та нової декларації внутрішнього аудиту не підписано.

Протягом 2021 року також не затверджено положення про відділ внутрішнього аудиту, що не відповідає підпункту 17 пункту 10 Положення

---

<sup>14</sup> Доручення Кабінету Міністрів України від 22.04.2020 № 7509/7/1-19.

<sup>15</sup> Лист Мінфіну від 07.05.2020 № 33010-07-5/13660.

№ 885, згідно з яким повноваження щодо затвердження положень про самостійні структурні підрозділи апарату МКІП покладено на Міністра.

Отже, виконання зазначених вимог законодавства Міністерством як головним розпорядником коштів державного бюджету в особі його керівника – Міністра в I півріччі 2021 року та станом на час аудиту не забезпечено. Як результат, протягом 2021 року керівник Міністерства не одержував об'єктивних і незалежних висновків щодо стану внутрішнього контролю для прийняття своєчасних управлінських рішень, що створювало ризики невиконання відповідних повноважень Міністерством, зокрема у сфері популяризації України у світі, державного іномовлення, інформаційного суверенітету України та інформаційної безпеки.

У порушення вимог Постанови № 1001 внутрішній контроль та внутрішній аудит у Міністерстві (має здійснюватися для оцінки функціонування системи внутрішнього контролю в установі, надання рекомендацій щодо її поліпшення без безпосереднього здійснення заходів з організації внутрішнього контролю, управління ризиками і прийняття управлінських рішень про управління фінансовими та іншими ресурсами) у 2021 році та станом на момент проведення аудиту не розмежовані та належно не проводилися.

На час проведення Рахунковою палатою аудиту у відділі внутрішнього аудиту Міністерства при штатній чисельності 5 одиниць фактично працював один головний спеціаліст, що унеможливлювало належне забезпечення виконання функцій, покладених законодавством на такий підрозділ.

Операційний план діяльності з внутрішнього аудиту на 2021 рік належно не виконувався, зокрема, через неукомплектованість посад у підрозділі.

У 2020 році згідно з Операційним планом діяльності з внутрішнього аудиту проведено 4 внутрішніх аудити. Крім планових, здійснено 2 позапланові аудити.

*Довідково.* З метою вжиття заходів для посилення внутрішнього фінансового контролю наказом Міністерства від 15.05.2020 № 1770 передбачено інформування керівниками підприємств, установ та організацій, що належать до сфери управління МКІП, які є одержувачами коштів державного бюджету через їх головного розпорядника (Міністерство), МКІП про проведення контрольних заходів Рахунковою палатою, Держфінінспекцією, іншими контролюючими органами, а також надсилання копій актів контрольних заходів (або аудиторського звіту) з поясненнями щодо кожного факту виявлених порушень, інформування про вжиті заходи реагування для їх усунення.

Слід зазначити, що відповідно до пункту 8 Порядку № 1001 внутрішній аудит проводиться згідно зі Стандартами внутрішнього аудиту, затвердженими Мінфіном<sup>16</sup>. Пунктом 1.1 глави 1 розділу III зазначених стандартів передбачено, що сфера застосування внутрішнього аудиту має бути розмежована за трьома напрямками: аудит ефективності, фінансовий аудит та аудит відповідності.

Аудитом встановлено, що в операційних планах діяльності з внутрішнього аудиту на 2020 та 2021 роки сферу застосування внутрішнього аудиту за цими напрямками не розмежовано.

---

<sup>16</sup> Затверджено наказом Мінфіну від 04.10.2011 № 1247.

У 2021 році МКІП надіслано<sup>17</sup> Мінфіну звіт за результатами діяльності підрозділу внутрішнього аудиту Міністерства за 2020 рік.

Мінфіном за підсумками оцінки стану функціонування державного внутрішнього фінансового контролю у 2020 році, зокрема, зазначено про необґрунтоване зменшення кількості працівників підрозділів внутрішнього аудиту міністерств, серед яких вказано і МКІП. Інформацію про стан функціонування державного внутрішнього фінансового контролю з відповідними пропозиціями надіслано Кабінету Міністрів України. Згідно з дорученням Віцепрем'єр-міністра України – Міністра з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України від 05.04.2021 № 13901/1/1-21, міністрам, керівникам інших центральних органів виконавчої влади, головам обласних, Київської міської державних адміністрацій доручено забезпечити належну організацію внутрішнього контролю і внутрішнього аудиту, вжити заходів до усунення виявлених недоліків та їх недопущення у подальшому.

**Результати аудиту засвідчили, що керівництвом МКІП зазначене доручення Кабінету Міністрів України належно не виконується – як з питань забезпечення належної організації внутрішнього контролю, так і внутрішнього аудиту, зокрема, через недостатню увагу до цих питань.**

**Під час проведення аудиту Рахунковою палатою встановлено факти порушень МКІП, Укрінформом, ДП «МПУ» та ЦЗПУ бюджетного законодавства при плануванні потреби в коштах і їх витрачанні у 2018–2020 роках та першому півріччі 2021 року. Зазначене свідчить, що у МКІП не створено ефективної системи дієвого внутрішнього контролю, яка б охоплювала головного розпорядника та одержувачів бюджетних коштів за КПКВК 3801020 і 3801030.**

## **ВИСНОВКИ**

**1. Процес реорганізації головного органу у системі центральних органів виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сферах державного іномовлення, інформаційного суверенітету України та інформаційної безпеки, триває вже понад двох років і на час проведення аудиту не завершено. Як наслідок, належного формування та реалізації державної політики у сферах популяризації України у світі, державного іномовлення, інформаційного суверенітету України та інформаційної безпеки не забезпечено.**

Протягом періоду, охопленого аудитом, забезпечення формування та реалізації державної політики у сфері державного іномовлення, інформаційного суверенітету України та інформаційної безпеки здійснювали у 2018 і 2019 роках – МІП, у 2020 році – МКМС, у 2021 році – МКІП, які були головними розпорядниками відповідних бюджетних коштів.

**Всього у 2018–2020 роках та I півріччі 2021 року на забезпечення формування та реалізацію державної політики у сферах популяризації України у світі, державного іномовлення, інформаційного суверенітету України та**

---

<sup>17</sup> Лист МКІП від 14.01.2021 №288/3.3



інформаційної безпеки використано 1 847 884,7 тис. грн: за КПКВК 3801020 – 1 243 493,6 тис. грн та КПКВК 3801030 – 554 051,1 тис. гривень.

Затверджені в паспортах бюджетних програм за КПКВК 3801020 показники (крім показників якості) стосуються вироблення і розповсюдження ДП «МПУ» й Укрінформ інформаційного продукту та не дають можливості оцінити ступінь досягнення мети програми – «обсяг маніпулятивного контенту та контенту держави-агресора знизилось вдвічі».

Мета бюджетної програми за КПКВК 3801030 протягом 2018–2021 років змінювалась тричі, при цьому до результативних показників (крім показників якості) зміни не вносились.

Внаслідок невизначення показників, які б характеризували ступінь досягнення мети бюджетної програми за КПКВК 3801020, неможливо повною мірою підтвердити ефективність та достатність вжитих головними розпорядниками та одержувачами бюджетних коштів заходів для досягнення мети бюджетної програми.

2. У 2018–2020 роках і I півріччі 2021 року головними розпорядниками всупереч вимогам статті 22 Бюджетного кодексу України не забезпечено належного управління бюджетними коштами в межах встановлених бюджетних повноважень, а також дієвого контролю за діяльністю одержувачів коштів за КПКВК 3801020 та 3801030. Проблемні питання в організації та координації роботи одержувачів бюджетних коштів у бюджетному процесі негативно впливали на ефективність використання бюджетних коштів.

Аудитом встановлено, що протягом 2018–2020 років і I півріччя 2021 року головними розпорядниками та одержувачами коштів державного бюджету використано з порушенням норм бюджетного законодавства 243 412,7 тис. грн; нерезультативно – 7 565,7 тис. грн; з порушенням Закону України «Про публічні закупівлі» – 5 990,0 тис. гривень.

Внаслідок неефективного управління не використано відкритих асигнувань на загальну суму 5 375,7 тис. гривень.

3. Аудит засвідчив: із січня 2020 року ДП «МПУ» припинило ефірне мовлення каналу UATV англійською мовою та з березня 2020 року розпочало мовлення російськомовного каналу «ДОМ», спрямованого на аудиторію українців, які живуть в умовах збройного конфлікту та окупації на території Донецької, Луганської областей та АР Крим.

Таким чином, з 2020 року ДП «МПУ» та МКІП як уповноваженим органом, відповідальним за погодження програмної політики ДП «МПУ», не забезпечено повною мірою виконання покладених на ДП «МПУ» завдань щодо задоволення інформаційних потреб іноземної аудиторії.

Після передачі у 2021 році ДП «МПУ» до сфери управління Міністерства з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України, для забезпечення ведення інформаційної політики у частині інформування іноземної аудиторії у сфері управління МКІП залишився

тільки Укрінформ.

4. У 2018–2021 роках головними розпорядниками та одержувачами бюджетних коштів за КПКВК 3801020 не забезпечено обґрунтованого планування видатків на заходи з виробництва та трансляції телерадіопрограм для державних потреб, збирання, обробки та розповсюдження офіційної інформаційної продукції, фінансування державної системи іномовлення. За деякими напрямками видатків, зокрема з оплати комунальних послуг та енергоносіїв, планові обсяги призначень завищено загалом на 6 554,7 тис. грн, що становило 56,0 відс. затверджених бюджетних призначень на вказані цілі. Всупереч вимогам пункту 1.5 Інструкції з підготовки бюджетних запитів, затвердженої наказом Мінфіну від 06.06.2012 № 687, у 2018 році головним розпорядником, без підтвердження деталізованими економічними розрахунками та обґрунтуваннями, до бюджетного запиту включено видатки у сумі 125 058,0 тис. гривень. Внаслідок необґрунтованого планування у 2019 році, цим підприємством не забезпечено ефективного управління коштами державного бюджету в сумі 111 800,0 тис. грн на заходи з реконструкції пам'яток культури, історії та архітектури.

5. Аудитом встановлено, що у 2018–2021 роках ДП «МПУ» та Укрінформом нерезультативно використано загалом 7 565,7 тис. грн бюджетних коштів.

Так, здійснені ДП «МПУ» у 2018–2021 роках за КПКВК 3801020 видатки на відшкодування стороннім господарюючим суб'єктам вартості спожитих комунальних послуг та енергоносіїв на суму 4 769,1 тис. грн та експлуатаційних витрат на суму 861,3 тис. грн не підтверджено деталізованими економічними розрахунками та обґрунтуваннями. Більшість включених до рахунків витрат (обслуговування ліфта, котельної будівлі, вивіз сміття, охорона будинку у нічний час та вихідні, прибирання приміщень тощо) є абонплатою, розмір якої фіксований та не залежить від обсягів фактично наданих послуг за відповідні періоди.

Необґрунтоване планування видатків на оплату комунальних послуг та енергоносіїв дало змогу ДП «МПУ» спрямувати 1 720,9 тис. грн на оплату послуг, необхідності надання яких ДП «МПУ» на етапі планування видатків не обґрунтовувало.

У 2018–2021 роках Укрінформом не забезпечено обґрунтованого планування видатків за КПКВК 3801020 на суму 175,0 тис. грн на улаштування охоронних систем та встановлення пожежного устаткування.

Крім того, на оплату вартості матеріальних цінностей, необхідність придбання яких Укрінформом не обґрунтовувалася, використано 39,4 тис. гривень.

6. У 2018 році ДП «МПУ» за КПКВК 3801020 здійснено закупівлю 10 автомобілів на суму 5 990,0 тис. грн з порушенням вимог пункту 3 частини другої статті 22 Закону України «Про публічні закупівлі»: до тендерної документації включено вимоги, що обмежують конкуренцію та

призводять до дискримінації учасників. Зазначене свідчить про недотримання тендерним комітетом ДП «МПУ» вимог законодавства у сфері публічних закупівель та про корупційні ризики, створені як тендерним комітетом, так і керівництвом підприємства, оскільки тендерною документацією технічні і якісні характеристики виписано під конкретного виробника.

**7. У 2018–2020 роках головними розпорядниками коштів державного бюджету за КПКВК 3801030 (у 2018 і 2019 роках – МП, у 2020 році – МКМС, у 2021 році – МКІП) всупереч вимогам статті 22 Бюджетного кодексу України не забезпечено дієвого контролю за діяльністю одержувачів коштів за цією бюджетною програмою. Як наслідок, ЦЗПУ упродовж вказаного періоду не використало 5 375,7 тис. грн коштів державного бюджету, що є неефективним управлінням.**

**8. Встановлені під час проведення аудиту факти порушень МКІП, Укрінформом, ДП «МПУ» та ЦЗПУ бюджетного законодавства при плануванні потреби в коштах і їх витрачання у 2018–2020 роках та першому півріччі 2021 року свідчать про те, що головними розпорядниками бюджетних коштів, зокрема МКІП, не створено дієвої системи внутрішнього контролю, який охоплює головного розпорядника та одержувачів бюджетних коштів за КПКВК 3801020 і 3801030.**

## **ПРОПОЗИЦІЇ**

1. Рішення Рахункової палати і Звіт про результати аудиту ефективності використання коштів державного бюджету, виділених на забезпечення формування та реалізацію державної політики у сферах популяризації України у світі, державного іномовлення, інформаційного суверенітету України та інформаційної безпеки, надіслати Верховній Раді України протягом 15 днів із дня затвердження.

2. Відомості про результати аудиту ефективності використання коштів державного бюджету, виділених на забезпечення формування та реалізацію державної політики у сферах популяризації України у світі, державного іномовлення, інформаційного суверенітету України та інформаційної безпеки, у формі рішення Рахункової палати надіслати Кабінету Міністрів України та рекомендувати вжити заходів щодо завершення реорганізації Міністерства інформаційної політики України.

3. Рішення Рахункової палати і Звіт надіслати Міністерству культури та інформаційної політики України та рекомендувати:

забезпечити дотримання принципів програмно-цільового методу у бюджетному процесі;

забезпечити ефективне управління бюджетними коштами та не допускати невикористання виділених бюджетних асигнувань;

при складанні бюджетних запитів на наступні бюджетні періоди забезпечувати обґрунтування потреби у бюджетних коштах;

дотримуватись вимог Правил складання паспортів бюджетних програм та звітів про їх виконання, затверджених наказом Міністерства фінансів України від 29.12.2002 № 1098, при складанні паспортів бюджетних програм та звітів про їх виконання;

вжити невідкладних заходів щодо забезпечення одержувачами бюджетних коштів дотримання вимог чинного законодавства при здійсненні закупівель товарів, робіт і послуг;

забезпечити дієвий внутрішній контроль за плануванням видатків бюджету та ефективним використанням бюджетних коштів;

розробити та затвердити план заходів щодо усунення виявлених порушень і недоліків.

4. Повідомити Офіс Генерального прокурора про виявлені під час аудиту ознаки кримінальних правопорушень шляхом надсилення Звіту про результати аудиту і рішення Рахункової палати.

5. Повідомити Національну поліцію України про виявлені під час аудиту ознаки кримінальних правопорушень шляхом надсилення копії складеного за результатами аудиту акта.

Член Рахункової палати

Андрій ДІДИК

**Інформація щодо напрямів використання коштів державного бюджету за  
КПКВК 3801020 у 2018–2020 роках та I півріччі 2021 року**

тис. грн

| № з/п | Напрямок використання коштів                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | План        | Факт        |
|-------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------|-------------|
| 1.    | <b>Укрінформ.</b> Збирання, оброблення, переклад і поширення інформації про діяльність Президента України, Верховної Ради України, Кабінету Міністрів України та інших органів державної влади, забезпечення засобів масової інформації та передплатників інформацією з найважливіших політичних, соціальних та інших питань, виготовлення, випуск та розповсюдженням суспільно-політичного друкованого засобу масової інформації, створення та утримання кореспондентських пунктів в іноземних державах                                                                                                   | 594 184,3   | 510 153,4   |
|       | <i>КЕКВ 2610 «Субсидії та поточні трансферти підприємствам (установам, організаціям)»</i>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | 572 598,0   | 488 636,3   |
|       | <i>Витрати на утримання Укрінформу: заробітна плата з нарахуванням, утримання зарубіжних корпунктів, телекомунікаційні послуги та інші.</i>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |             |             |
|       | <i>КЕКВ 3210 «Капітальні трансферти підприємствам (установам, організаціям)»</i>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | 21 586,3    | 21 517,1    |
|       | <i>Укрінформом здійснено витрати на капітальний ремонт будівлі, придбання відеобладнання, комп'ютерного обладнання, програмної продукції</i>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |             |             |
| 2.    | <b>ДП «МПУ».</b> Забезпечення захисту національних інтересів за кордоном, формування та підтримання позитивного іміджу України у світі шляхом оперативного, об'єктивного інформування про події в Україні, офіційну внутрішню і зовнішню політику та позицію держави, діяльність органів державної влади та органів місцевого самоврядування, у тому числі на виробництво телерадіопрограм для державних потреб, оплату послуг з трансляції таких телерадіопрограм та здійснення інших заходів, пов'язаних з виконанням статутних завдань державного підприємства                                          | 788 857,5   | 733 340,2   |
|       | <i>КЕКВ 2610 «Субсидії та поточні трансферти підприємствам (установам, організаціям)»</i>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | 548 783,6   | 536 295,4   |
|       | <i>Витрати на утримання ДП «МПУ»: заробітна плата з нарахуванням, оплата послуг супутникової трансляції, програмне забезпечення, послуги з технічного обслуговування телекомунікаційного обладнання, оплата за суборенду нежитлового приміщення, оплата послуг з виробництва відеоматеріалів для циклу програм та інші</i>                                                                                                                                                                                                                                                                                 |             |             |
|       | <i>КЕКВ 3210 «Капітальні трансферти підприємствам (установам, організаціям)»</i>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | 240 068,8   | 197 044,8   |
|       | <i>ДП «МПУ» придбано серверне обладнання відеонагляду, автомобілі, апаратуру для запису та відтворення аудіо- та відеоматеріалу, електричну апаратуру, журналістські робочі станції, звукове обладнання, знімальне обладнання, зовнішній інтерфейс та аудіоінтерфейс, комп'ютерне обладнання, мережеве обладнання, мультимедійне обладнання, обладнання для відеовключень журналістів, обладнання для передавання даних, обладнання для телерадіомовлення, програмне забезпечення, серверне обладнання, студійне, знімальне та телевізійне обладнання, телевізійне й аудіовізуальне обладнання та інші</i> |             |             |
| 3.    | Надання фінансової підтримки ТОВ "Телевізійна компанія "Атлант-СВ" для телеканалу з логотипом "АТР Т"                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | 50 340,0    | 50 339,1    |
|       | <i>Атлант-СВ витрачено кошти на оплату послуг супутникового зв'язку, оренду приміщень (офісу), оплату послуг використання об'єктів авторського права</i>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |             |             |
|       | Всього за 2018–2020 роки та I півріччя 2021 року                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | 1 433 381,8 | 1 293 832,7 |

**Інформація щодо напрямів використання коштів державного бюджету за  
КПКВК 3801030 у 2018–2020 роках та I півріччі 2021 року**

тис. грн

| № з/п | Напрямок використання коштів                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | План      | Факт      |
|-------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|-----------|
| 1.    | Розроблення моделі інформаційних продуктів, у тому числі графічного характеру, а також сценаріїв заходів, мультимедійних проєктів, аудіо- та відеоінформаційної продукції, навчально-методичного та технічного забезпечення для планування, організації та реалізації інформаційних та комунікаційних кампаній, зокрема:                                                                                                                                                       | 8 560,0   | 16 523,3  |
|       | <i>Підготовка та проведення заходу з розроблення моделі інформаційного продукту графічного характеру та виробництва поліграфічної продукції</i>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |           |           |
| 2.    | Створення та поширення інформаційного продукту, спрямованого на забезпечення захисту національного інформаційного простору, у провідних світових та вітчизняних засобах масової інформації, інтернеті та друкованих виданнях, зокрема:                                                                                                                                                                                                                                         | 104 950,0 | 127 805,4 |
|       | <i>Поліграфічна продукція</i>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |           |           |
| 3.    | Оплата послуг з перекладу з іноземних та на іноземні мови готової інформаційної продукції (зокрема статей, книжкових видань, літературних та аудіовізуальних творів, інформаційних відеосюжетів), розміщення її в засобах масової інформації, зокрема:                                                                                                                                                                                                                         | 5 800,0   | 706,4     |
|       | <i>Підготовка та проведення заходу зі здійснення перекладу та адаптації англійською мовою відеоінформаційної продукції</i>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |           |           |
| 4.    | Оплата послуг у сфері формування та вивчення громадської думки, зокрема:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | 11 500,0  | 4 591,5   |
|       | <i>Підготовка та проведення заходу зі збору та аналізу інформаційних даних</i>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |           |           |
| 5.    | Оплата послуг у сфері підбору, пошуку, фіксації та обробки інформаційних даних та матеріалів, моніторингу інформаційного поля, розроблення, наповнення та підтримка програмного забезпечення, баз даних, доборування, аналіз зіставлення та опрацювання фактів та інформації, зокрема:                                                                                                                                                                                         | 39 100,0  | 8 375,2   |
|       | <i>Організація та проведення ринкових досліджень шляхом медіамоніторингу. Моніторинг інформаційного поля</i>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |           |           |
| 6.    | Виробництво та поствиробництво, розповсюдження та демонстрування соціальної реклами, поліграфічної, цифрової, аудіо- та відеоінформаційної продукції, зокрема:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | 270 890,0 | 250 821,3 |
|       | <i>Вироблення соціальної реклами. Створення та поширення інформаційних продуктів в інтернеті та на радіо. Виробництво відеоінформаційної продукції (аудіовізуальних творів). Виробництво поліграфічної продукції, розміщення та демонстрування інформаційної продукції на зовнішніх рекламних носіях</i>                                                                                                                                                                       |           |           |
| 7.    | Проведення та організація інформаційних, комунікаційних кампаній та проєктів, публічних заходів, у тому числі міжнародних, всеукраїнських конференцій, засідань за круглим столом, панельних дискусій, стратегічних сесій, селекторних нарад, пресконференцій, медіа-мостів, телемарафонів, презентацій (у частині оплати послуг з оренди приміщень, забезпечення учасників необхідними матеріалами та інших послуг, безпосередньо пов'язаних з проведенням заходів), зокрема: | 89 900,0  | 114 966,6 |
|       | <i>Створення та поширення інформаційних продуктів (розміщення інформації) в інтернеті на території України та Європи, створення та поширення інформаційних продуктів (розміщення інформації) на радіо на території України протягом грудня 2020 року</i>                                                                                                                                                                                                                       |           |           |
| 8.    | Проведення інформаційно-аналітичних досліджень та інших комплексних заходів інформаційного характеру (в тому числі розроблення стратегій, визначення цільової аудиторії та рівнів задоволеності, вибір комунікаційних інструментів), зокрема:                                                                                                                                                                                                                                  | 3 500,0   | 4 699,8   |

## Продовження додатка 2

| № з/п | Напрямок використання коштів                                                                                                                                                                                                                      | План      | Факт       |
|-------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|------------|
|       | <i>Про підготовку та проведення заходу зі створення мультимедійного проєкту на тему "Платформа з вивчення кримськотатарської мови"</i>                                                                                                            |           |            |
| 9.    | Організація розроблення та впровадження навчальних курсів з інформаційної політики і розроблення навчально - методичного забезпечення для навчальних закладів усіх рівнів акредитації, зокрема:                                                   | 10 000,0  | 2 235,0    |
|       | <i>Проведення семінарів держслужбовців обласних державних адміністрацій</i>                                                                                                                                                                       |           |            |
| 10.   | Організація заходів, спрямованих на популяризацію України та просування інтересів України за кордоном, зокрема:                                                                                                                                   | 13 300,0  | 12 125,6   |
|       | <i>Організація заходів, спрямованих на популяризацію України та просування інтересів України за кордоном, зокрема підготовка та проведення заходу щодо організації виробництва інформаційно-промоційної продукції (бренд України Ukraine Now)</i> |           |            |
| 11.   | Оплата послуг з вироблення та доставки інформаційних стендів та конструкцій для розміщення в органах влади, установах та організаціях інформаційних матеріалів та продукції, зокрема:                                                             | 5 000,0   | 185,4      |
|       | <i>Поширення соціально важливих інформаційних продуктів</i>                                                                                                                                                                                       |           |            |
|       | Всього за 2018–2020 роки та I півріччя 2021 року                                                                                                                                                                                                  | 612 500,0 | 554 051,1* |

\* Включає кошти, використані на утримання ЦЗПУ у I півріччі 2021 року.